

Karadenizde son çıkan fırtına bilhassa Samsunda hayli tahribat yaptı. Boğulanlar ve kaybolanlar var.

İngiliz hava nazırı İngiliz hava kuvvetlerinin ihtiyaca kâfi olmadığını ve daha kuvvetlendirilmesini istiyor.

Haricî Ticaretin Bir Elden İdaresi Hakkında Karar Yoktur

Suriye ve Fransa

Fransa büyük harptenberi müzmin bir mesele halinde devam eden Suriye davasını halletmek için ehemmiyetli bir adım attı: Suriyelilere yirmi beş sene-lik bir ittifak muahedesi teklif etti. Suriye bu muahedeyi kabul edecek olursa, dokuz seneberi devam eden manda idaresi ilga edilecek. Suriye Milletler Cemiyetine girecek ve bundan böyle muahede Suriye ile Fransa arasındaki münasebetlerin nazımı olacaktır.

Bu muahedenin teklifiyle tecelli eden Fransız siyaseti, İngilterenin Irakta takip ettiği siyasete uygundur. Suriye muahedesi de İngiltere ile Irak arasında imzalanan muahedenin aşağı yukarı benzeridir. İngiliz muahedesi, Irakın istiklâliyle bu memleket üzerinde İngiliz hakimiyetinin fiili surette idamesini telif eden bir formüldü. Fransız muahedesi de aynı iki zâtı hedefli telif etmeğe çalışıyor: Suriye müstakildir ama, haricî meselelerde daima Fransa ile istişare ederek hareket edecektir. Suriyede Fransız askeri bulunacaktır ama, bu, hiç bir zaman ıssal telâki edilmeyecek ve Suriye hâkimiyetini ihlâl etmeyecektir. Yirmi beş sene devam edecek olan on bir maddelik muahedenin diğer hükümleri de bunlara benzer.

Malûmdur ki İngilterenin Irakta takip ettiği bu siyaset nisbi bir muvafakiyet ile neticelenmiştir. Bazı zümrelerin itirazlarına rağmen, nihayet Irak müteveffa Kral Faysal'ın ısrar ve telkinatı ile muahede imza ve tasdik etti. Bundan sonra da manda ilga edilerek Irak Milletler Cemiyetine aza oldu. Fransızların İngiltere tarafından takip edilen bu siyasetin muvafakiyetinden cesaret alarak Suriye muahedelerini hazırladıkları anlaşılıyor.

Irakta bu tesviye tarzını kabul ettirmek için İngilizlerin çok uğraştıkları malûmdur. Ancak Suriyeden gelen haberler, Fransızların "belli de daha büyük müşkülât karşısında kalacaklarını bildiriyor. Oylık görünüşü ki muahede Suriye meclisine zemin hazırlanmadan evvel tevdi edilmiştir. Meclis müzakereye başlar başlamaz, o derece şiddetli itirazlara hedef olmuştur ki, fevkalâde komiser M. de Martel, derhal muahedeyi geri aldığı gibi meclisi gelecek marta kadar tatil etmiştir. Marta kadar geçecek üç ay zarfında zemin hazırlanacak olursa, muahede tekrar meclise tevdi edilecektir.

Harbi umumi hiç bir meseleyi Arap meselesi kadar karıştırmamıştır. Bunun da sebebi, bu memleketler ile alakadar olan büyük devletlerin birbirine telif edilmeyecek bir takım vaatlerde bulunmaları, birbirine zâtı bir takım itilâflar imzalamalarıdır. Büyük harp başlandıktan sonra İngiltere ile Fransa Arap memleketlerini kendi aralarında parçalamakla, diğer taraftan İngilizler, Arapları Osmanlı imparatorluğuna karşı tahrik etmek için Kral Hüseyine müstakil bir Arap imparatorluğu vadetmiştir. Sonra Hüseyine vadedilen memleketlerin bir cüz'ü Balfour beyanamesiyle Musevi yurdu yapıldı. 1 teşrinievvel 1918 tarihinde Suriye ve Irakta halkın arzu ve temayüllerine uygun devletler teşkil edileceği müsterek bir beyanname ile ilan edildi. Sonra da Manda namı altında Suriye ve Irakta birer müstemleke idaresi kuruldu.

Osmanlı imparatorluğu zamanında Araplar İngiliz ve Fransızlara kurtarıcı göziyle bakmışlardı. Kurtarıcıların ansızın mütehakkim müstevfi rolüne meydana atılmaları Arap milliyetperverliğini sukutu hayale uğrattı. Bu sukutu hayalin elemi en çok Suriyede hissedilmiştir. Çünkü yabancı yardımıyla istiklâle kavuşmak ümidine en çok Suriyeliler yapmışlardı. Fransızlar Suriyeye hâkim olduktan sonra memleketi vilâyet vilâyet ayırarak idare etmek istediler. Hâlâ son teklif edilen muahede Suriyeye Lübnan dahil değildir.

Suriyeliler çünkü kurtarıcılarına karşı mücadeleye giriştiler. Fakat Fransız silahları galebe çaldı. Suriyelilerin bir zaafı tarafları da şudur ki, kendi aralarında müteahit ve mütesanet değillerdir. Bu da Fransaya Suriyede politika manevrası yapmak fırsatı vermektedir.

Siyasi mukadderatımız birbirine bağlı olduğu zamanlarda biz Türkler Arapları memleketin idaresine teşrik ettirmeğe çalışmıştık. Fakat Arap milliyetperverlerini tatmin edemedik. Şimdi artık o zamanki hislerin üsuri altında eğiliz. Siyasi mukadderatımız ayrıldığı gündenberi bu memleketler halkının istiklâle doğru siyasi tekâmülü ve refaha doğru iktisadi inkişafı samimi arzularımız arasında bulunuyor. Suriyeliler, müterakkî, çalışkan ve zeki insanlardır. Asırlarca zaman bir memleketin hudutları içinde beraber yaşadık. Bu müsterek vatandaşlığın mahsulü olan müteakabil anlayış ve tanışma, iyi komşuluk münasebetlerinin teessüs ve devamına büyük bir zmandır.

Ahmet ŞÜKRÜ

Tevfik Rüştü Bey geldi

Türkiye - Yugoslavya emlak itilâfı bize neler temin ediyor?

Haricîye Vekilimiz bu akşam Ankara'ya gidecektir

Tevfik Rüştü Bey sabahleyin Sirkeci istasyonunda

Türkiye ile Yugoslavya arasında akdedilen dostluk, ve ademi tecavüz, adli telifi beyin ve hüküm muahede-

det istirahat ettikten sonra Halk Fırkası İstanbul idare heyeti reisi Cevdet (Devamı 6 ncı sahifede)

Mübadele komisyonunun lâgvı için hazırlanan itilâf itilâfnameyi Yunan haricîye nazırlığı tasvip etti - Yeni bir büro açılıyor

Muhtelit mübadele komisyonunun dokuz ay zarfında vazifesine nihayet vermek için Türk murahhas heyeti reisi Şevki ve Yunan heyeti reisi M. Fokas arasında cereyan etmekte olan müzakere hitam bulmuş ve bir itilâfname hazırlanmıştır. Bu itilâfnameye göre, komisyonun vazifesine dokuz ay zarfında nihayet verilecek, o zamana kadar muallakta kalmış olan işler, Türk ve Yunan mahkemelerine devredilecektir.

Hazırlanan itilâfname Yunan hükûmetinin tasvibine arz edilmiştir. Atınadan gelen bir habere göre Yunan Haricîye nezareti itilâfnameyi tasvip etmiştir. Bu itilâfname, yakında Haricîye Vekili Tevfik Rüştü Beyle, Yunan sefiri M. Sakellaropoulos arasında imza edilecektir.

Bir büro tesis ediliyor

Yunan hükûmeti, Yunanistana firar etmiş olan İstanbul Rumlarının, Türkiye'de bulunan mallarının tazmini için kendilerine tazminat vermeğe ve bu maksatla İstanbul'da bir büro tesisine karar vermiştir.

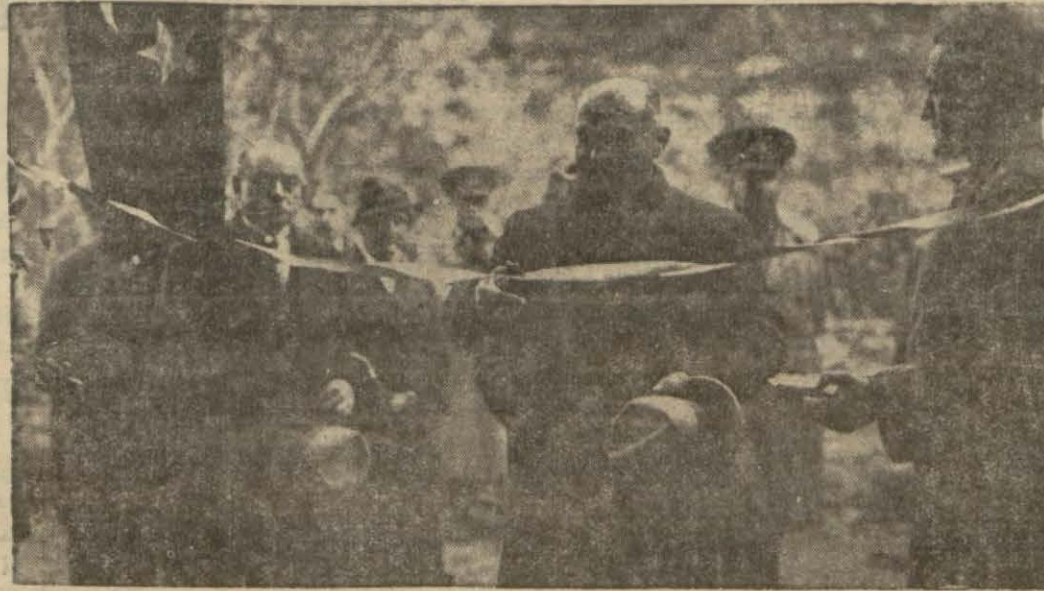
Bu büro, alâkadarların verecekleri istidaları tetkik edecek, ve Türkiye'de mal bulunduğunu iddia edip te bunu evrak ve vesaik ile isbat edemeyenlerin iddialarını kadastro kayıtları ile tevsike çalışacaktır. Bu maksatla tapu ve kadastro müdiriyeti büroya lâzım gelen muavenette bulunacaktır.

Büro muhtelit mübadele komisyonunda ifayî vazife edecek ve Yunan heyetimurahhasından M. Pikeon'un idaresi altında bulunacaktır.

Tazmin edilecek emvalin takdiri kıymeti, evlice tesbit edilmiş birer formül dahiinde Atınada yapılacaktır.

Hayvan sergisi açıldı

Dün mükâfat kazanan hayvanların sahipleri belli oldu. Sergi 3 gün açık

Vali muavini Ali Rıza Bey

Vilâyet baytar müdürlüğünce her sene Dolma bahçede açılmakta olan ehli hayvan sergisinin yedincisi dün Vali muavini Ali Rıza Bey tarafından açılmıştır. Davetliler meyanında Şükrü Naili Paşa, Kolordu Erkanı harp reisi, Kolordu baş hekim Miralay Rafif, ve baş baytar müralay Mustafa Razi, Emniyet müdürü Fehmi, Bakırköy kaymakamı Veli, Beykoz kaymakamı İhsan Beyler, şehir meclisi aza-

serginin kurdelaştını kesiyor

sından Dr. Safiye Hüseyin Hanım ve diğer zevat, Vilâyet baytar müdürü Ethem, belediye baytarı Esat, Vilâyet ziraat müdürü Tahsin, aygır deposu müdürü Abdülkadir Beylerle kaza baytarları bulmuşlardır.

Serginin kapısı bayraklarla süslenmişti. Kapı önünde Val muavini Ali Rıza Bey sergiyi açarken bir nutuk (Devamı 6 ncı sahifede)

Haricî ticaret Birelden idare Edilmeyecek

İktisat Vekili Celâl Beyin beyanâtı

Ankara, 30 (Telefonla) — Haricî ticaretin bir elden idaresi, yeni bir kanun çıkıncıya kadar fabrikalar inşaatının durdurulacağı hakkında bazı gazetelerde intişar eden haberler etrafında İktisat Vekili Mahmut Celâl Beyle görüştüm.

Muhterem Vekil Bey dedi ki: — Haricî ticaretin bir elden idare-

İktisat Vekili Celâl Bey

si hakkında hiç bir karar olmadığı gibi böyle bir tasavvurda mevcut değildir. İhracatın bir elden idaresi meselesi o kadar basit ve kolay değildir. İsin içinde bulunanların bunun müşkülâtını daha iyi bilirlir. Bizim ihracat hakkındaki esaslı kararımız şudur: Biz ihracat maddelerimizin istan-

(Devamı 2 inci sahifede)

Eskişehir Fabrikası

Salı günü küşat resmi yapıyor

Merasime İsmet Pş. riyaset edecektir

ANKARA, 30. (Milliyet) — Eskişehir şeker fabrikasının açılış merasimi ayın beşinci salı günü yapılacaktır. Küşat resminde Başvekil İsmet Pş., Yüksek mali ve iktisadi müesseseler müdürleri, mebuslar ve bir çok zevat hazır bulunacaktır. İstanbul'da da küşat resmine bir çok zevat davet edilmiştir.

ANKARA, 30 (Telefonla) — Eskişehir şeker fabrikasının küşat merasimi önümüzdeki salı günü yapılacaktır. Başvekil merasime riyaset edecektir. Bu maksatla bu sabah Ankaradan hususi bir tren kalkarak davetlileri Eskişehire götürmektedir. Saat 15 te merasim yapıldıktan sonra hususi tren Eskişehirden hareketle aynı gece Ankara'ya dönmüş bulunacaktır.

Millî kumaş Tipi bulundu

Köylüye dört liradan dayanlı elbise verilecek

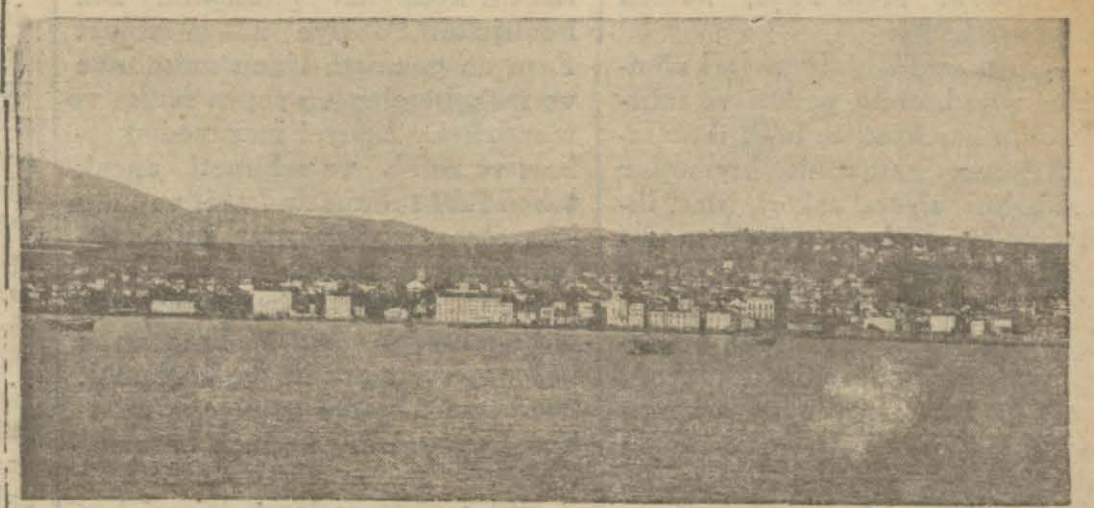
Başvekil İsmet Paşa hazretlerinin şehrimizdeki sanayi tetkiklerini yaparken bir milli kumaş tipi ve köylüye bir elbise modeli tespit edilmesi için verdikleri direktif süratle tatbik sahasına konulmuş ve neticelendirilmiştir.

Aldığımız malûmata nazaran Sümer Bank'ın feshane fabrikası o vakitten beri bu sahada yaptığı tetkikata bitirmiştir. Feshane fabrikası Türk köylüsünün giyeceği kumaş tipini ve elbise modelini tespit etmiştir. Bu kumaş yünden, sert olmaktadır ziyade yumuşak ve sık nescidir, kumaş sayaktır. Elbise şekli üzerinde tetkikata devam olunmaktadır.

Feshane fabrikasının yaptığı hesaplara göre Türk köylüsüne dört liradan elbise giydirilecektir. Bu elbise için yapılacak kumaş 2 - 3 sene dayanacak kadar sağlamdır.

Fabrika vardığı bu neticeyi banka umumi merkezine bildirmiştir. Alınacak emre göre yakında imalâta başlanacaktır.

Diğer taraftan aldığımız malûmata nazaran Bakırköy bez fabrikası da köylü kadınlarına mahsus olmak üzere en ucuz ve en sağlam bir kumaş tipi tespit edecektir.

Samsunun lâtif manzaralarından

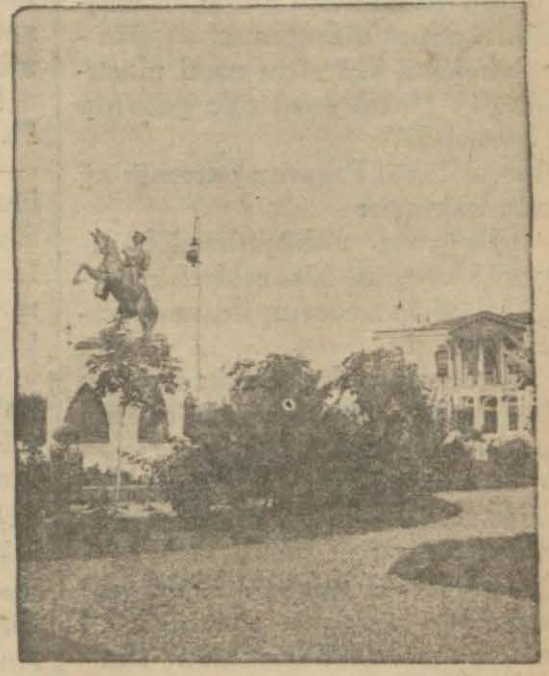
Samsun bir afet geçirdi

Kuduran deniz her şeyi parçaladı

Boğulanlar çok. Zarar yüz binlerce lira!

SAMSUN, 30 (Milliyet) — Samsunda şimdiye kadar misli asla görülmemiş deniz fırtınası dünden beri devam etmektedir. Hakiyka ten fevkalâdelik arzeden korkunç bir manzara karşındayız. Ufuklarda kırılan büyük dalgaların köpükleri farkedilmektedir. Deniz bembeyazdır. Sanki ayaklanmış. Bilhassa geceliğin tahminlerin fevkinde şiddetlenen fırtına Samsun limanında bulunmakta olan otuz yolcu motörünü, 12 çifte direk yelkenli ve motörü, 15 çaparı demir taratarak Samsunun Derbent cihetine doğru karaya vurdurmuş ve tamamen parçalamıştır. Sahil boyunca kayık parçaları, eşyayı tüccariye, enkazı ile doludur. Büyük yelkenli ve motörlerin bazısı tama-

(Devamı 6 ncı sahifede)

Samsunda Gazi âbidesi

Russell Pş. ya raporlarını, ya beyanatını tekzip etmeli

Türkiye'de tek beyaz zehir fabrikası yoktur, söylenenler yalandır

Raporlarla Türkiye'yi tebrik eden Russell Pş. nin Fransız gazetesine verdiği beyanat doğru olamaz. Pş. kendisine atfedilen bu beyanatı tekzip etmelidir.

Mısır Polis müdürü Russell Paşa

Mısırın Kahire Polis müdürü Russell Paşadır. Bu zat aynı zamanda Cemiyeti Akvam uyuşturucu maddeler Şark karip bürosu şefidir. Bu şahıs, uyuşturu-

ruca maddelerle mücadele ve senede bir Cemiyeti Akvama bu hususta rapor vermek, yine bu meseleye dair iki üç senedir bu raporları kitap şeklinde nesretmekle tanınmıştır.

Russel Paşa bir iki sene evvel memleketimize de gelmişti. Ve hattâ bu meseleler hakkında tetkikatta bulunmuş, memnun kalmış olduğunu söylemişti. Bu, o demektir ki, bizi az çok tanıması icabeder. Keza bizim için söyleyeceği sözlerini de çok bitarafane bekleme hakkımızdır. Burası böyle; fakat bakınız Parişte çıkan Grinoir isimli haftalık bir gazeteye göre bunun böyle olmadığını görüyoruz.

Anlatalım: Bu gazetenin bir muharriri Mısır seyahat ediyor memleketimiz ve eroin işleri hakkında Russel Paşa ile görüşüyor. Muharrir bu mülâkâtı gazetesinin (27 teşrinievvel 933 tarihli çıkan nüshasında) neşre diyor.

Bunda: 1 — Russel Paşa diyor ki: "Lâkin İstanbul vardır ki, şimdi eroin, kokain, morfin, esrar, e.h.a.s.l bütün uyuşturucu maddelerin istihsal merkezidir."

Cevabımız: Russel Paşa buna nereden hükmediyor? Evvelâ bilinmelidir ki, esrarın iptidai maddesi Hint keneviridir. İsmi (Devamı 6 ncı sahifede)

Ziraat Bankasının evvelki gün Ankara da heyeti umamiye içtimat yapıldı resmimiz Başvekil Hazretlerini içtimada göstermektedir.

Yıldızdan Ordu Köşküne

Yazan: E. M.

Her baklı (Milliyet) indir.

Sultan Azizin Hal'i

7

Sadrâzam Koca Rüşti Paşa da hayrette! — Allah ümmeti Muhammede acısın! — Mitat Paşa da Bâbâliye geldi.

Sadrâzâm Hünkârân şikâyetle derz yanıp cevap beklemesinden ümit ve cesaretlenen Serasker Hüseyin Avni Paşa, hemen söze başlamıştı:

— Zatrî samîî hidivaneleri cümlemizin muhterem pederi ve müridi olup her hususta külli ihataları ve bunca zamanlık kıymetli tecrübeleri, siyasi, askerî, idarî iktidar ve kıyasatları müsellem olduğundan maruz oldukları müşkülün halli zımında çâkirlerinin fikir ve müteale beyanında bulunmaktığı bir nevi hadsilik olacağını arz ile beraber bugün erkence tasdiimin aynı esbabı müessifeden ileri geldiğini söylemek isterim. Evvelisî akşam başmabeyinci ve dün sabah ta başkâtip dairede nezdi çâkiraneme gelerek Hünkârân mübrem lüzuma mebnî masarîfi askerîye akçesinden seksen bin lirânın âcilen atebî seniyyeye takdimini irade buydukları tebliğ ettiler. İnsaf buyrulmuş, bu olur şey midir? Serhadlerde ateş içinde aç, mühtaç düşmanla çarpışan Mehmetçiklere kuru peksimet parası bulup yollamakta günâgün müşkülâta maruz olduğumuz şu günlerde seksen bin altın nasıl ulaştırılabilir? Hattâ nasıl dile getirilip istenebilir?

Koca Rüşti Paşanın parmağı ağzında kalmıştı:

— Doğrusu enküşetberdühânî hayret! kaldım. Lisânî âsiflerin den telâkî etmesem, ihtimal vermezdim!

Sadrâzâmın bu cevabı üzerine Hüseyin Avni Paşa, hemen cebinden Sultan Azizin elyazısı ile, imza sile tezkesini çıkarıp uzatmıştı.

Koca Rüşti Paşa, tezkerayı alıp okur okumaz:

Lâhavlevâll kuvvete illâbillâh! Buna karşı ünecek söz yoktur! Hemen cenabı bâri ümmeti Muhammede acısın!

Demişti.

Hüseyin Avni Paşa, muradına ermiş, fısırtı kaçırıyordu:

— Paşa Efendimiz! Beyanatı seniyyelerle de tahakkuk ve teeyyüt eden beliyeden millet ve vatanın kutulması için sadece cenabı bânînin acıması dua ve temennisinin kâfi gelmeyeceği ve herhalde esbabına tevessül lâbit bulunduğu malûmü sâmililerdir. Çâkirleri hakkında Yusuf İzzettin Efendiden rivayeten ve zatrî hidivanelerine atfen mesmum olan bazı sözlerden

ve bu seksen bin lîa istenmesinden çok sıkıldığım cihetle dertleşmek üzere dün gece Mitat Paşa biaderininiz konağına gitmişim. Biz konuşukun Bahriye nazırı Ahmet Paşa da gelmişti. Uzun müshabe ve müzakerelerden sonra millet ve memleketin beliyeli maruzeden rehası ve refah ve selâmeti ancak tebeddül saltanatla kabil ve mümün olacağı noktasında ittifak ettik. Zatrî fahimaneleri milletin emnin mutemedi, hepimizin büyüğü olduğumuzdan kavli kararımızı hâkîpaylerine arz ile işe başlamak üzere emrî iradei samiyelerini istihâl etmeği beynimizde kararlaştırdık.

Bu esnada sadaret dairesi baş eski dilsizi içeri girerek, Mitat Paşa Hazretleinin teşriflerini işaret mutadesile bildirmişti. Biraz sonra Mitat Paşa, müzakerenin tam hararetili bir devresinde, âmiyan tabiriyle demir tavında iken odaya girmiş ve iltifatkâr âşinalıklardan sonra Koca Rüşti Paşanın sol tarafındaki koltuğa oturmuştu.

Serasker Paşa Mitat Paşaya selâm verip âşinalık ederken, Sadrâzama işi açtığını gözcüle ima etmişti.

Mitat Paşa oturunca, Serasker Paşa sözüne devam etti:

— İşte, şimdi arzettiğim tebeddül kararını hâkîpaye ifadeyi ve ülvü kıyasat ve hikmeti sadaretpenahilerinden istifadeyi Kayserilî Ahmet Paşa ile çâkirlerine kendileri telkin buyuran Mitat Paşa Hazretleri de teqrîf buyurdular. Diğer vükelâ gelmeksizin bu bapta emrî sâmiî sadaretpenahilerini telâkî etmek temennisindeyiz.

Diyerek Koca Rüşti Paşayı, iki çelik başlı bir tazyik çemberi içine almıştı. Koca Rüşti Paşa birden bire afallayıp mephut kalmıştı. Ansızın patlayıp ortalgı karıştıran bir fırtınaya tutulmuş gibi sersemlemiş, buhranlar geçirmekte idi. Bununla beraber cihadinde, feleğin kerem ve serdini görmüş, tecrübeli, değerli, ince anlayışlı bir zaman kurdu olduğundan derhal kendini toplayıvermişti:

— Elhükümüllah Mademki her hususta millet ve âcizlerinin vüsk ve itimadına haiz bulunan erbâbı hal ve akt efendilemizce biletraf düşünülerek öylece muktazi görülmüştür. Senâkârları de rey ve tasviplerine iştirak ederim!

(Arkası var)

Yarın:

Sultan Azizin hal'i

8

Abdülâzîz, halkın tevaccüh ünü kaybetmiştir! — Koca Rüşti Paşa da, Hünkârân dilgir! — Padişahın ısrar ettiği para meselesi, savsaklanacak!

Batumda müsadere edilen iki motor meselesi

Şurayi devleğe alınan kazâî kararlar etrafında Mecliste münakaşalar oldu

ANKARA, 30. A. A. — B. M. Meclisi bugün reis vekili Esat Beyin riya-setinde toplanarak Afyon mebusluğuna intihap edilen Doktor Ziya Nuri Paşanın tabliyi yapılmış ve hudut ve sahil sîhhat umum müdürlüğü 1933 senesi bütçe kanununun beşinci maddesine sarfına mezuniyet verilen 600 bin lirânın bir milyon liraya çıkarılmasına dair kanun müzakere ve kabul edilmiştir.

Bundan sonra Çankırı mebusu Mustafa Abdülhalik Beyin arzual encümeninin haftalık mukarreratı cetvelinin 15 sıra numaralı kararının umumî heyette müzakresine dair takrirî ve arzual encümeni mazbatası müzakere edilmiştir. Mazbata Türk tebaasından iki vatandaşın at bir motorun Batumda müsadere edilmesi ve mahallî mahkemece verilen idare kararına rağmen kendilerine teslim edilmemesi üzerine bu zararlarının tazmini için teqrîf tarz komisyonuna vakî müraacaatlarının ret ve devlet şurasında da bu kararın tasdik edilmesi üzerine vakî müraacaatlarına binen meseleyi tetkik eden B. M. Meclisi arzual encümeninin gerek motor ve gerek içindeki eşya bedelinin rus em valinden verilmesi lâzımgeldiğine dair verdiği karara aittir.

Arzual encümeninin bu mazbatası üzerinde cereyan eden hararetili müzakere esnasında söz alan hatiplerden bir kısmı şurayî devleğe alınan kazâî kararların alelumum mahakim kararları gibi B. M. Meclisi tarafından nakzedi-

lemiyeceliğini ve böyle bir şeyin teşkilât esasiye kanununa muhalif bir hareket olacağını ileri sürmüşler, mahiyetî asliyyesi ve ehemmiyetî mahsusası dolayısıyla meseleinin âdâdar ihtisas encümenleri tarafından tetkik edilmesini istemişlerdir.

Diğer bir kısım hatiplerde teşkilât esasiye kanununun şurayî devletin vazaifini tayin eden maddesinin mezkûr kanunun kuvveyi kazaiyyeye ait değil vazaife icraiyeye ait kısmında bulunmasındaki noktaya nazarı dikkati celbederek bu kadar ince bir mesele üzerinde karar alırken hassas davranılması lâzım geldiğini söylemişler ve bir kısmı da B. M. Meclisinin mutlak olan hakkı müraakabesi üzerinde ısrar etmişlerdir.

Haricî ticaret Bir elden idare Edilmeyecek

(Baş 1 inci sahifede)

dardizasyonunu ve millî menfaate uygun bir şekilde teşkilâtlandırılmamış ehemmiyetle düşünüyorum. ve bunu yapmak kararmındayız.

Bazı gaztelerde sanayi fabrikalarını kurmak hakkındaki neşriyatın mübalagati olduğunu söylemeğe mecburum.

HARİCİ-HABERLER

İngiliz haya filosu

Nazır daha kuvvetlendirilmek lâzım geldiğini söyledi

LONDRA, 30. A. A. — Avam ve Lordlar kamaraları'nın dün toplantılarında İngiltere'nin deniz ve hava kuvvetleri meselesini konuşmuşlardır.

Hava işleri nazırı Lord Londonderry, Lordlar kamarasında yaptığı beyanatta diğer milletlerin hava kuvvetlerini azaltmalarının İngiltere'ye hava kuvvetleri hususunda müsavat temin edemeyeceğini, bundan dolayı İngiltere'nin müsavî kuvvet esasını elde etmek için yeni tayyareler inşa etmesi lâzım geldiğini söylemiş, ve nihayet demiştir ki:

— Bununla beraber İngiltere'nin bu muadeler esasını her devletler tarafından kabul edilen en aşağı seviyede tesbit edecek bey-nelmîle bir itilâf aktini temin için çalışmakta devam etmelidir. Bir hava kuvvetleri sahasında şimdiki nisbî kuvvetsizlik vaziyetinde daha ziyade kalamayız."

Senede 1080 lokomotif

MOSKOVA, 30. A. A. — Hükümet komisyonu, Lugansk da yapılan şimendifer fabrikasının işletilmesini ağır sanayi komisyonuna tevdi etmeye karar vermiştir. Bu fabrikada senede fevkalâde de kuvvetli 1080 lokomotif yapılabilecektir. Bu fabrika ile yanında kurulan amele mahallesi için 450 milyon rople sarfedilmiştir.

Siyatik ve romatizmaya karşı yeni bir usul

PISA, 30. A. A. — Empoli hastanesi doktoru siyatik ve romatizma hastalarına tatbik etmiş olduğu yeni bir tedavi usulü ile muvaffakiyetli neticeler elde etmiştir. Doktor, araştırmaları ve takip etmiş olduğu usuller hakkında ö-nümüzdeki beynelmîlel tıp kongresine bir rapor verecektir.

Bolivyada isyan mı?

ASSOMPTION, 30. A. A. — Harbiye nazaretinden bildirildiğine göre alınan Boliviya eserleri mezkûr memleketin bir çok isyanlar olduğunu ve fakat şiddetle tenkil edildiğini bildirmektedirler.

Amerika çekoslovakya'dan alacağını istiyor

VASHINGTON, 30. A. A. — Amerika hükümeti, Çekoslovakya hükümetinden 15 kânunuevvel taksiti olarak 180 bin dolar tediye etmesini istemektedir. Halbuki Çekoslovakya, 150 bin dolar tediye teklifinde bulunmuştu.

Almanya'da 6 komünist idam edildi

KOLONYA, 30. A. A. — Volf ajanından: Geçen şubatın 24 ünde milliyetçi sosyalistlerin bir toplantısından dönmekte olan Hitlerli milis efradından bir kaç kişiye — Krızephe muharipleri birliğinden aldıkları emir üzerine — tearruz eden ve bunlardan iki kişiyi öldüren 6 komünist bu sabah idam edilmişlerdir.

Amerikanın Moskova sefiri

NEVYORK, 30. A. A. — Amerikanın Moskova elçiliğine tayin edilen M. Bullitt, vazifesi başına gitmek üzere President Harding posta vapuruna binmiştir. M. Bullitt, Moskova'ya giderken Paris ve Berlin'den geçecek, fakat bu şehirlerde kalmıyacaktır.

Gözleri kamaşan şoför

COM / EGNE, 30. A. A. — Karşıdan gelen diğer bir otomobildeki lambaların ziyası gözleri kamaşan bir şoför arabasını otuz kişilik bir müfrezinin içine sürmüş ve iki askeri öldürmüş ve yedi askeri de ağır surette yaralamıştır.

Sahte bir doktor

VARŞOVA, 30. A. A. — Siedlce mahkemesi, sahte bir doktor hakkında hüküm vermiştir. Bu adam, her nasılsa eline geçirmiş olduğu bir kabileyeye ait vesikaları ve diplomayı kullanarak ve kadın kıyafetine girerek tarafdâr bir kasabada uzun müddet kabilelik etmiş ve bir kaç defa uğramış olduğu muvaffakiyetliliklere rağmen orada büyük bir şöret kazanmıştı. Mahkeme, kendisini dört sene hapse mahkûm etmiştir.

Linç aleyhinde

SAN FRANCISCO, 30. A. A. — Eski reisicümhur M. Hooverin de iltihakıyla ticaret odası azası dün akşam imzaladıkları bir vesikada San Yoz de bir zencinin haphışaneden alınarak linç edilmesini nefretle tahkik etmekte ve bunu çok iptidai bir intikam hareketi olarak tavsif etmişlerdir.

Belçika kralı Pariste

PARIS, 30. A. A. — Reisicümhur M. Albert Lebrun dün öğlede sonra mutad merasim ve teqrifat ile Belçika Kral ve Kraliçesini kabul etmiştir. Kral ve Kraliçeye Belçikanın Paris sefiri refakat etmekte idi.

Belçikaya göre

Almanyanın istediği beraberliğin aslı nedir?

BRÜKSEL, 30. A. A. — Hariciye nazırı M. Hymans, dün mebusan meclisinde söylediği nutukta şimdiki çetin buhranın souk kanlılık gösterilmesini icap ettirdiğini kaydedildikten sonra, silâhları azaltma konferansının harp levazımı meselesine meşgul olduğunu hatırlattı ve demiştir ki:

— Bu nazik ve çok ehemmiyetli bir mesele idi. ünkü Almanya'da Hittün Alman milletini peşi sıra sürükleyen Avrupa'yı karışıklık içinde bırakan ve her tarafa korku ve telâş salan bir ihtilâl kuvvetle baş gösterdiği bir sırada Fransa'nın ağır silâh kuvvetlerinden kısmen vazgeçmesi mecburiyetini istilzam ediyordu.

Almanyanın ısrarla istediği hukukî vaziyet beraberliği hakikatta Almanyanın yeniden silâhlanması hakkının tanınmasından başka bir şey değildir.

Gerçi M. Hitler, bu yakınlarda yaptığı resmî beyanatta sulh istediğini ve Fransa ile anlaşmak arzusunda bulunduğunu ısrarla iddia etmiştir. Fakat Almanyanın silâhları azaltma konferansından ve milletler cemiyetinden alelacele çekilmesi endişe uyandıran bir âlâmet mahiyetinde görülmüştür.

Fransanın İsteddiği teminat

Eski başvekil M. Tardieu nun bir makalesi

PARIS, 30. A. A. — "Liberte" gazetesi tarafından neşredilen bir makalede, M. Tardieu, Fransa'nın geçirmekte bulunduğu siyasi buhranı tahlil ediyor:

Fransa, halen tahakkuk etmemiş dört türlü teminata muhtaçtır:

1.— Mevcut vetcihazat itibarile herkesle müsavî bir ordu. Halbuki, askerî hizmet müddeti, parlamentonun reyî alınmaksızın on aya indirilmiştir. Askerimiz aynı zamanda hem müstahkem mevki-kileri doldurmağa he mde manevra serbestisini temin etmeğe kâfi değildir.

2.— Avrupa'da ancak bize müterecch hakiki kuvvetlere istinat eder bir diplomasi. Halbuki, bugün ne Amerika'ya, ne İngiltere'ye, ne küçük itilâfa, ne de Polonya'ya güvenebiliriz.

3.— Böyle bir ordu ve böyle bir diplomasinin istinat edebileceği sâlim bir maliye. Halbuki maliyemiz hercümerçü içinde, haiznemiz dardadır, 15 ay içerisinde 32.000.000.000 borç aldık ve açtığımız 7.000.000.000 'ı tecavüz etmekteyiz.

4.— Sakin ve salim bir efkârî umumiye. Halbuki Fransa'da efkârî umumiye, işlerin felce uğraması ve 30 ila 40 milyar tasarruf edilmiş olmasına tezahür eden umumî bir itimatlılıkla malûldür.

M. Tardieu, neticede diyor ki, Fransa'ya halihazırda mahrum bulunduğu teminat vecemniyeti verebilmek için, ona göre bir siyaset takip edebilecek bir hükümet ve bu ekseriyet ise ne bir fırka hükümeti, ne de bir fırka ekseriyeti olamaz.

Fransa İngiltereden istikraz yapmıyor

PARIS, 30. A. A. — İngiliz hükümeti, bazı İngiliz gazetelerinin neşriyatı hilâfına olarak Fransız hükümetinin İngiltere piyasasında yeni bir istikraz akdi için teşebbüste bulunmuş olduğunu yarî resmî bir surette dün akşam bildirmiştir:

Selâhiyyettar Fransız mehafilinden alınan haberlere göre de, Paris hükümeti İngiltereden istikraz akdini derpis etmemiş ve İngiliz hükümeti de kendisine böyle bir teklifte bulunmamıştır.

Çığ

NAPOLI, 30. A. A. — Echia dağından kopan bir çığ dağın eteginde kâin evin bir kısmını yıkmıştır. Üç kişi ölmüş, 17 kişi yaralanmıştır. Yaralılarıdan sekizinde kâşmış olan efsaife efradından dır.

Lindberg'in hava seyahati

PORTOPRAYA, 30. A. A. — Tayyareci Lindberg, Bathör's'e müteveccihen bu sabah mahallî saatle 7,30 da Portopraya hava limanından uçmuştur.

Reichstag toplandı

BERLIN, 30. A. A. — Yeni Reichstag meclisi 12 birinci kânunda toplanmağa davet edilmiştir.

SON DAKİKA

"Kimseden bir şey istemiyoruz ve kimseye bir şey vermiyoruz,"

Hariciye Vekilinin bir Bulgar gazetesine beyanâtı

SOFYA, 30. A. A. — Zora gazetesi, Tevfik Rüşti Beyin Sofyadan gerçeken yaptığı beyanatı neşretmiştir.

Tevfik Rüşti Bey, Başvekil M. Muşanof ile yaptığı mülâkat hakkında diyor ki:

M. Muşanofun, Atınadaki Bulgar - Yunan müzakeratının başla-dığı dostluk havasını müşahadededen mütevellit sevincine iştirak ettim. Atınadan hareketim sırasında bu müzakerat fevkalâde müheyyel şerait içinde ve Bulgaristan Yunanistan arasında muallak bulunan meselelerin seri bir surette tasfiyesi için samimi bir arzu ile cereyan etmekte idi. Yunanistanda ve Yugoslavyada, Bulgaristanla muhâreket lehinde iyi bir temayül mevcuttur.

Müteakiben Tevfik Rüşti Bey, son Balkan misakları hakkında kendisine sorulan süale cevap olarak, Türkiye'nin kabul ettiği takdirde Bulgaristanla da mümasil bir misak akdine daima hazır olduğunu bildirmiştir.

Tevfik Rüşti Bey, bu misakların Bulgaristan aleyhine bir blok teşkil ederek bu memleketin aleyhine müteveccih olduğu hakkındaki iddialıyı tekzip ve bunun tamamen asılsız olduğunu beyan etmiştir.

Türkiye Hariciye Vekili, muahedelerin tadili hakkında demiştir ki:

Biz Türkler, muahedelerin tadiline cidden aleyhtarız, kimseden hiç bir şey istemiyoruz. Ve kimseye hiç bir şey vermiyoruz. Sulh ve sükû içinde serbestçe ve hiç bir kime tarafından rahatsız edilmeksizin kendi aramızda hudutları içerisinde inkişaf istiyoruz.

Balkanlarda ısrarla mutlak bir sulh talep ediyoruz. İşte bunun içindir ki, muahedelerin tadil edilmemesi fikrini beynelmîlel iyi münaşeret için en emin esas olarak telâkî ediyoruz. Normal beynelmîlel hayat için başka hiç bir çare görmüyoruz.

Türk - Yunan muvakkat ticarî itilâfnamesi iki ay temdit edildi

ANKARA, 30. A. A. — Türkiye ile Yunanistan arasında mevcut olup ve müddeti bu akşam hitam bulacak olan muvakkat ticarî itilâf-name bir kânunuevvel 933 tarihinden itibaren iki ay müddetle temdit edilmiştir.

Cenupta yakalanan kaçakçılar

ANKARA, 30. A. A. — İkinci teşrinin son haftası içinde cenup hududunda dokuz çarpışmalı 36 kaçakçı vakası olmuştur. Bu vakalarda biri ölü 38 kaçakçı ile 43 kaçakçı hayvanı, 1200 kilo gümrük kaçağı, 1750 kilo inhisar kaçağı, 2070 defter sigara kâğıdı, 2 tüfenk, 29 fişenk tutulmuştur.

Kâzım Pş. Hz. nin kerimleri Hf. nin nişanlanma merasiminde

ANKARA, 30 (Telefonla) — Meclis reisi Kâzım Paşa hazretlerinin kerimleri Neriman Hanımefendi ile Maarif Vekâleti ilk tedrisat umum müdürü Reşat Şemsettin Beyin nişanlanma merasimi bu akşam Paşa hazretlerinin Yenışehirdeki evlerinde icra edilmiştir.

Reisicümhur hazretleri, Başvekil Paşa, Vekiller, Büyük Erkân Harbiye reisi, me'uslar, askerî ve mülki erkân merasimde hazır bulunarak Türk cemiyetine şeref verecek olan genç ve güzide ailenin ilk saadet gününe iştirak etmişler ve tebrik etmişlerdir.

(Milliyet) mes'ut nişanlılara bütün hayatlarında neşe ve bah-tiyarlık diler.

Cemil Pş. hakkındaki heyeti mahsusası kararı ipka edildi

ANKARA, 30 (Telefonla) — Devlet Şurası mülkiye dairesi son af kanunu ile kendisine verilen salâhiyete istinaden âli karar heyetinin tetkik edemediği 98 dosya üzerinde tetkikatına başlamıştır.

Mezkûr daire bu dosyalardan bir kısmı hakkında kararını vermiş bulunuyor. Bu kararlar meydanaında ipka ve ret kararları vardır. Esbak Nafia nazırı Cemil Paşa hakkındaki heyeti mahsusası kararı ipka olunmuştur.

Antalya - Afyon demiryolu

ANKARA, 30 (Milliyet) — İnşası taharrür eden Antalya - Afyon hattı güzergâhına tesaduf eden Aydın demiryolunun Eğirdir ile Dinar arasındaki 100 Ekiometrelik kısmının devlete mübayaası düşünölmüştür. Şirket bu kısmı satmağa muvafakat etmiştir. Müzakerata başlanmıştır.

Balkan haberleri

Yunan cumhur reisliği

M. Venizelos'un namzetliğini koyacağı söyleniyor. Mamafi kendisi tekzip etti

ATINA, 30 (Milliyet) — 1934 senesinin sonbaharında yapılacak yeni reisicümhur intihabına müteallik müzakere ve teşebbüslere devam edilmektedir.

Serbest fırkanın lideri Mösyo Venizelosun namzetliğini koymasına kuvvele ihtimal verilmektedir. Mösyo Venizelos gibi nüfuzlu bir adamın intihabı muhakkak görülmektedir.

Fakal bu takdirde hükümet partisnin mevkii müşkül olacaktır. Bunun için Mösyo Çaldaris müsterek maksat için Mösyo Kondilis ile görüşmeği faydalı bulmaktadır.

Mösyo Venizelosun namzetliği karşısında hükümet gazeteleri velveleli neşriyat yapmaktadırlar.

Maamafih Mösyo Venizelos namzetliğini koyup koymayacağı soran gazetecilere hayret izhar ederek böyle bir niyeti olmadığını söylemiştir.

Muhalefetin meclise iştiraki mese'si

ATINA, 30 (Milliyet) — Çiftçi ve Amele fırkasının düakük müzakeresinden sonra, muhalefetin meclis meseisine iştiraki hususunda verilen karara dair izahatı havi bir tebliğ neşredilmiştir.

Atina Üniversitesi kapatıldı

ATINA, 30 (Milliyet) — Hükümet talebenin taleplerini riyaseti altında yürütmektedir. Bunun üzerine talebe grev ilan ettiğinden üniversite emniyeti üniversitenin muvakkaten seddine karar vermiştir.

Kuvvetli bir polis müfrezesi üniversiteyi muhafaza etmekte ve talebeyi bin dahiline sokmamaktadır.

Yunan deniz ve hava kuvvetleri

ATINA, 30 (Milliyet) — Bu hafta içinde Başvekilin riyaseti altında yüksek deniz divanı fevkalâde olarak toplanacaktır. Bu içtimada memleketin bahri vaziyeti gözden geçirilecektir.

Bahriye nazırı Hacı Kırıyako memleket kuvvetlerinin müvazi surette inkişafı lüzumundan bahsederek Maliye nazırının da iştiraki ile divanın toplanmasını istemiştir.

Bir vapur yandı

ROTTERDAM, 30. A. A. — Dün öğleden sonra sebebi meçhul bir yangın Indrapoera vapurunu kısmen tahrir etmiş ve yarım milyon florin hasara sebebiyet vermiştir.

Meyva günü.

Benim, sizin veya Patagonya kralının günü olur da yemişlerin günü olmaz mı?.. Bu nasıl müsavat böyle?.. İşte bu haksızlığı bizim "İktisat ve tasarruf cemiyeti," düzeltiyor. Yemişler için günler tayin etmiş. Tarihleri pek hatırlamada değil ama, galiba fındık için 12 Kanunuevvel, ceviz için 13, kayısı için 14, portakal için 15 ve ilâ..

Rivayete nazaran gününden gayri meyva yiyenlerden ceza alınacakmış. Meselâ 12 Kanunuevvelde sizin canınız kavun yemek isterse mutlaka bir tabip raporu alacaksınız, yoksa yiyemeyeceksiniz.. O gün ancak kendi yemişi yenecek.

Bana kalırsa bunu bütün seneye taksim edip günlerin adını da o gün yenen yemişlere izafe etseler daha iyi olur.

Üzüm günü
Fındık günü
Ceviz günü
İncir günü
Fıstık günü
Kayısı günü
Erik günü
Elma günü
Armut günü
Kavun günü
Karpuz günü

Bilmem daha yazayım mı?.. Böylece hem günler birbirine karışmaz hem de hepimiz hiç yorulmadan ve düşünmeden yiyeceğimiz şeyi derhatır etmiş oluruz. Zaten bunun için de değildimidir ki, kimimiz güne uymayan şeyler yiyoruz ve yine bunun için değildimidir ki bize zamanın icabına göre yenecek şeyleri öğretmek istiyorlar. Ben iktisat ve tasarruf cemiyetinin bu teğebbüsünü çok yerinde buluyorum. Bu suretle hepimizin yediğimiz birbirine benzer..

İsmlerin kısalığı meselesi
Bir kaç gün evvelki akşam gazetecinin — zannedirim — (dikkatler) sütununda bizdeki görenek hastalığına ilişkin ve buna dair bazı misaller gösterilmekte idi. Bu misallerden bazılarının iddiası yamadığını gördüm ve ben de söze karışmak istedim.

(Akşam) muharririne göre meselâ İmam sokak veya Radyo İstanbul demek bir firenk mukallitliğidir.

Ben bu misallerin kısalığındaki hikmeti mukallitlik affetmiyorum. Ben de aynı şeyi başka sebeplerle yapıyorum.. Evvelâ bizdeki adreslerin hiç biri dünya adreslerine benzemez.. Onun için insan onları kısaltmaya mecbur olur. Yukarıdaki misallerde görülen (İmam sokak) sözü belki saf kaidelerine uygun değildir. Ama günümüzün zaman ve işteki tasarruf fikirlerine uygundur. Bizim eski sistem adres yazışmaz ki — tamamen saf kaidelerine uygun idi — Artık dünya posta işlerinde geçer şey değildir. Çünkü eskiden zarf üzerleri: Der saadette, Beyoğlunda, İmam sokagında 15 numaralı hanede sakın defteri hâkânı kuyudat kalemi hülefâsından Ali Beyefendiye mahsustur."

Diye yazılırdı.. Şimdi ise Ali Bey.
"İmam sokak 15 No. — Beyoğlu,
Diye yazılıyor. Artık bunda mukallitlik falan değil, kısıklık âmil oluyor. Hatta sokak isimlerini tamam bile yazmıyoruz. Çünkü — Allah selâmet versin — sokakların vaftiz babası Osman Bey isimleri kısaltacak yere uzattı. Şu misaldeki "İmam sokak", nın bile asıl ismi (İmam Adnan sokak) dır. Neden? Kimse bilmez. Geçende Tünel arkasında ancak on iki adım uzunluğunda bir sokağın ismini okudum. "Yemenici Abtüllâf sokak", bu isim lâtîn harflerle yazılmıştır. Tabii bu merhum Aptüllâf Efendiyi veya Ağay'ı içimizde bilen yoktur. O sokağın isminin konuluşa da merhumun büyük bir harp yararlığı veya insanî hizmetlerinden dolayı da değildir. Bu hizmete de bilen yok.. Bu sadece başka bir yemenici sokağın farkedilisin diyedir.. İnsanlara isim koyar gibi..

İşte böyle sebeplerle uzayan isimleri biz kısaltıyoruz. Belki frenkler vaktile bizden evvel böyle hareket etmişlerdir. Vaktâ henüz benzemiyoruz ama, benzemek için değil.. (Radyo İstanbul) sözü de böyle.. Paris radyosu da haber verirken "Radio de Paris, demez.. Radio Paris der.. İstanbul radyosu da kısa olsun ve dünyaca anlaşılın diye "İstanbul radyosu,, deniyor, (Radyo İstanbul) diyor. Bence bu kısaltmalar lâzımdır. Hiç değilse böyle muhabere ve propaganda işlerimizde âlem gibi olalım. Bu kârlı bir şeydir.

FELEK

Üsküdar'da tahrir bitti

Tahriri müekkafat komisyonları mesailerine devam etmektedir. Komisyonlar Üsküdar tahririni tamamen bitirmişlerdir. İtirazların tetkikatına devam edilmektedir. Kadıköy kazasında dört beş gün sonra tahrir nihayet bulacak, komisyonların da bir kaç Pendik ve Kartal tahriri müekkafata başlanmıştır. Komisyonlardan bir kısmı da yakında Bakırköy kazasının tahririne başlayacaklardır.

Müsakkafatta tayinler

Tahriri müekkafat reisleri arasında bazı tebeddülât olmuştur. Bu meydana komisyon reislerinden İsmail Rifat Bey tahrir ve tatbik müfettişliğine, 25 numaralı komisyon azasından Zihni Bey terfiyen 28 numaralı komisyon riyasetine, 20 inci komisyon azasından Fahri Bey 12 numaralı komisyon riyasetine tayin edilmişlerdir.

Ekonomi

Krom ihracatımız

Gittikçe artmakta ve kıymetlenmektedir

Hükümetin bu sene madencilere gösterdiği fevkalâde âlaka ve himaye madenciliğimizi, bilhassa maden ihracatımızı kat'î bir inkişafa doğru götürmektedir.

Bu sene bu tedbirler sayesinde krom ihracatımız fevkalâde yüksek olmuş ve şimdiden 80,000 tona yaklaşmıştır ki bu, Türkiye iktisat ve madencilik tarihinde ilk defa vaki olmuştur. Diğer krom müstahsil memleketlerde ihracatın mütemadiyen düşmekte olması bu himayenin verdiği neticenin chemiyetini göstermektedir.

Kromlarımızın bu seneki fazla sevkiyatı haricde tanınmasını mucip olmuş ve cinsinin de iyi olması dolayısıyla talip gün geçtikçe artmıştır. Kromlarımızın fiyatları da gün geçtikçe yükselmektedir.

Bir kaç ay evvel 70 — 72 şilin arasında fiyat bulabilen 48 derecelik cevherlerimiz şimdi 74 hattâ bazan uzak Avrupa limanlarına 76 şilin verilmektedir.

İktisat vekâletinin himayesi devam ettikçe krom cevherlerimizin dünya piyasasında en mühim mevkiî alacağı muhakkak görülmektedir.

Yumurta ihracatımız için rapor

Ticaret Odası Berlin ticaret mümessilimiz Nizamettin Ali Beyin yumurta ihracatımız için gönderdiği raporu Ticaret Odasında chemiyetle tetkik edilmiştir.

Bu raporun ihtiva ettiği maddeler tatbik sahasına konulacaktır.

Yerli malını ecnebi malı gibi gösterenler

Yerli mallarının ecnebi malı gibi gösterilerek satılması meselesinde Sanayi Birliği de yakından alakadardır. Aldığımız malımatlara nazaran bir kaç fabrikatör müsterek bir takdirle Sanayi Birliğine müracaat ve hâdisiyi protesto etmişlerdir.

Sanayi Birliği heyeti umumiyesinin bu işi görüşmek üzere toplanması ve bahsiyet divanı teşkilî öne sürülmemektedir.

Fabrikatörleri bu şekilde şahle damga vurulan malları satan mağazaların değil, bunu bu şekilde imal eden fabrikaların men'ul olması lâzım geleceği kanaatindeyizdir.

Çünkü mağazaların sattıkları bu nevi eşyadan bazıları üzerinde fabrikalar tarafından vurulmuş damgalarda görülmüştür.

Bu hal Türk sanayiine karşı vurulmuş bir darbe ve suikast gibi telâki edilmektedir.

Diğer taraftan Ticaret Odası da tetkikâtına devam etmektedir. Bu meseleyi tetkik edecek olan komisyon sanayi müdürü Refik Bey Ankaradan döner dönmöz toplanacaktır.

Takas işlerinde kolaylık

İktisat vekâleti takas şekliyle yapılan ihracat için yeni bir emrile ihracat tucularına büyük bir kolaylık göstermiştir. İstanbul Ticaret Müdürlüğünün bundan bir müddet evvel yaptığı bir müracaat üzerine kabul edilen yeni şekil takas ticaretinin daha basit olarak inkişafını temin edecektir.

Şimdiye kadar, ihracatçıların kendilerine takas muamelesi yaptığı memleketlerin ihrac edeceği mallara ait bedelleri gümrük ihrac beyannamelerinin ibrazı üzerine tediyeleri. Yapılan teğebbüsle rağmen bu şekil kat'î bir mecburiyet olarak gösterilmiştir.

Yeni şekilde gümrük beyannamesini tevdi edemeyen tüccara konsmento nüshası mukabilinde tediyat icrası takarrür temin.

Ticaret Müdürlüğü dün keyfiyeti alakadardılara bildirmiştir.

Beynelmîl meyve ve sebze satışı

Viyana şehri atrepolar müdürlüğü Viyanada beynelmîl meyve ve sebze alm ve satını için merkez bir pazar tesisine karar vermiştir.

Bu santral tesis için hazırlanan proje Ticaret Odasına da gelmiş ve odanın fikir sorulmuştur.

Pazar Viyana şehrinin kefaleti altında olacak ve Avusturyaya yakın memleketlerin sebze ve meyvaları buradan santralize edilerek bütün Avrupaya tevzi edilecektir.

Müşterek afyon satışı

Yugoslavya ile Türkiye arasında müşterek afyon satışı için tesis edilen birlik merkezi Dördüncü Vakıf Hanında Uyuşturucu Maddeler İnhisarı yanındaki dairede hazırlanmaktadır. Birlik derhal faaliyete geçecektir.

Polis heyeti tetkikat için Viyanaya gitti

Polis işleri tetkik ve malumatlarını tevsi etmek maksadile Viyanaya gidecek olan zabita memurlarımızdan Emniyet müdüriyeti altıncı şube müdürü Faik, Emniyet müfettişlerinden Suat Tahsin, Fahri Kemal Beylerle Emniyeti umumiyeye birinci şube şefi Mehmet Ali Beyler dün akşam konsanvansiyonel trenle Viyanaya hareket etmişlerdir.

Bu dört kıymetli zabita memurumuz bir sene Viyanada kalacaklardır. İstasyonda Beyoğlu Kaymakamı Sedat Beyle Emniyet müdüriyeti şube müdürlerinden İsmail Rasih, Seyrüsefer ve emniyet müdüriyeti memurları ve bazı akrabaları tarafından teşyi edilmişlerdir.

Poliste

Tramvaybeklerken

Bir adam birdenbire düştü ve öldü

Evvelki akşam saat 21,5 ta Eminönü tramvay durak mahallinde bekleyen bir adam birdenbire yere düştü. Etraftan yetişenler baygın bir halde kaldıracak sikkat yurduna götürmüşler, burada ilk tedavisi yapıldıktan sonra evine nakledilirken ölmüştür.

Üzeri aranmış Sirkecide şekerçilik eden Hacı Yani olduğu anlaşılmıştır. Belediye ve zabita tobabefince yapılan muayene neticesinde sekteri kalpten vefat ettiği anlaşılmıştır.

Yangın

Evvelki akşam Eminönünde Kutular caddesinde Malatyalı Mehmedin kahvesi üzerindeki odadan yangın çıkmış, odanın kaplamaları ve çatının bir kısmı yandıktan sonra söndürülmüştür.

Tutuşan kanape

Samatyada Keçi Hatun mahallesinin Nakkaş sokagında 15 numaralı Muhabbet Hanımın evinde evlâdî mânevîsi 16 yaşlarında Hayriye ismindeki kız mangal yakmakta iken, sıyrılan kıvılcımdan kanape tutuşmuşsa da söndürülmüştür.

Güverteden anbara düştü

Şamandıradaki bağlı bulunan İtalyan bandıralı Kapakuro vapurunda çalışan deniz amelesinden Halil güverteden kazaan anbara düşmüş, yünden ve başından yaralanarak eCrahpaşa hastahanesine kaldırılmıştır.

Hırsız hizmetçi

Cümhuriyet bayramının üçüncü günü Sirkecide Ebussuut caddesinde Ziya Bey namında bir zatın evine hırsız girerek küpe, elmas iğne ve bir miktar nakit para alarak kaçmıştır.

Zabıtaca yapılan tahkikat neticesinde hırsızlığını Ziya Beyin yanında bulunan hizmetçi Sanıye tarafından yapıldığı anlaşılmış ve bu kadının eşyaları arab Trabzon kaçırdığı da tespit edilmiştir. Emniyet müdüriyeti tarafından Trabzon zabıtasına malumat verilmiş ve Trabzon zabıtası kadını yakalamış ve bütün eşyaları bulmuştur. Eşyalar mücadere edilmiştir.

Bu hizmetçi kadın yakında şehrimize getirilecektir.

Pa'to hırsızı

Cideli Recep oğlu Ahmet Sütlüce kavalalı Nafiz Beyin evinin penceresinden el uzatmak suretile bir palto çaldığından yakalanmıştır.

Otomobil çukura yuvarlanınca

İzmir Osmanlı Bankası memurlarından Gazi Osman Bey idaresindeki 243 numaralı otomobil Şişlide oturan balık inhisar memurlarından Şevket

Mahkemelerde

İskambil kâğıdından karnaval elbisesi mi yapacaktı

Bir kaçakçının mahakemesi..

Pariste kürkçülük eden ve altı ay evvel İstanbul gemiş bulunan Vasil Grimaridis Efendi morin ve iskambil kâğıdı kaçakçılığı yaptığı için tevkif edilmiştir.

Vasil Grimaridis Efendinin yalnız iskambil kaçakçılığından dolayı dün dokuzuncu ihtisas mahkemesinde mahakemesine başlanmıştır.

Morfin kaçakçılığı tahkikatına devam edilmektedir. İskambil kâğıdı kaçakçılığı mahkemesinde Vasil Grimaridis Efendi; evinde çikan altı deste iskambil kâğıdının oyun oynanacak kâğıtlardan olmayıp karnaval elbisesi yapmak üzere Paristen getirildiğini söylemiş, bunlara oyun oynanıp oynanılmayacağı sualine de: —İcabedere oynanır cevabını vermiştir.

Mahkeme kâğıtların celbi ve şahitlerin dinlenilmesi için başka güne bırakılmıştır.

Serence Bey cinayeti

Geçen sene Mayıs dokuzuncu günü Beşiktaşa Serence Bey yokluğunda kayın valdesinin evinde oturan Şerafettin Efendiyi av tüfeniğe öldüren Osmanlı mahkemesinde dün devam edilmiştir. Mahkemede maktulün zevcesi Fatma Hanım kızları Kevsir ve Sükriye Hanımlar ve oğlu Saim Efendi bulunmuştur.

Müddeiumumi 448 inci maddenin tatbikini istemiş, maznunlar da iki bin lira mânevî zarar ve yedi bin lira tazminat istemişlerdir.

Muhakeme maznunun sabıkasının sorulması için başka güne bırakılmıştır.

Kayınpederini öldüren katile bedava avukat

Üsküdar'da kayın pederi Zühtü Efendiyi öldüren Zeki Efendinin mahkemesinde dün ağır ceza mahkemesinde devam edilmiştir. Çünkü muhakemede iddia makamını işgal eden Kâ-

Vilâyette

Harp malûlleri

Yeni heyeti idarenin vaziyeti nedir?

Harp malûlleri son kongresinde eski heyeti idareyi iskat ederek yeni heyeti idaresini seçmiştir. Eski heyeti idare ile yeni heyet arasında ihtilaf mevcut olduğundan bunlar umuru hukukiye müracaat etmişlerdi. Umuru hukukiye kanunu medeni mucibince muhakime müracaat lâzım geldiği mütaaleşmiştir.

Diğer taraftan cemiyetinin bir nizamnamesi mevcut olduğundan buna göre hareket edilemesi mütaaleş da vardır. Bu sebeple cemiyetin nizamnamesi tetkik edilecektir.

Umumî maaş yarin

Kanunuevvel umumî maaş yarin verilecektir.

Jandarma Kumandanı

Jandarma kumandanı teftiş için Yalovaya gitmiştir.

Poliste teftişler

Mülkiye müfettişleri tarafından polis şubelerinde tetkikat ve teftiş yapıldığı yazılmıştır. Bu yazıda bir tashih sehvi olmuştur; yazı: "Teftiş her hangi vaki olmuş bir ihbar veya süistimal üzerine yapılmamaktadır, şeklinde iken, sehven "yapılmaktadır, şeklinde çıkmıştır. Teftişlere devam edilmektedir.

Vali Bey Yalovada

Vali ve Belediye reisî Muhittin Bey Yalovaya gitmiştir.

Ocak kongreleri bu sabah

başlıyor

Fırka ocak kongreleri bu sabah başlanmaktadır. Ocak kongreleri bu ayın sonuna kadar devam edecektir. Kanunusanın birinden on beşine kadar nahiye ve kaza kongreleri yapılacaktır.

Alemdar nahiyesi bin bir direk

semt ocağının kongresi bu sabah saat 9,5 ta ocağın merkezi olan Divan yolunda sikkat müzenin karşısındaki dairede yapılacaktır.

yanında Rafia isminde bir kadın olduğu halde Maslak yolunu takiben İstinyeye gelmekte iken otomobil bir çukura düşerek kırılan cam parçalarından Rafia Hanımın bacağı hafif surette yaralanmıştır.

Tramvaya atılarken

Alemdarda Akbryk Can Kurtaran caddesinde 1 numaralı evde oturan Faruk ismindeki bir çocuk Sultanahmette tramvaya atılarak düşüp muhtelif yerlerinden hafif surette yaralanmıştır.

Maarifte

Talebe tehacümü

Bir komisyon tedbirler almak için tetkikat yapıyor

Şehrimizdeki lise ve orta mekteplerdeki talebe tehacümü ve dershanelerdeki kalabalık, tedrisata gayri tabii olacak bir raddeye gelmiştir. Her sene, ilk mekteplerden mezun olan talebenin artması lise ve orta mekteplere çok fazla tehacümü intaç etmektedir. Dershanelerde, ekseri mekteplerde 100 — 120 talebe ders görmektedir.

Mnarif vekâleti tedrisat noktasından salın olmayan bu vaziyetin önüne geçmek ve bazı tedbirler almak için bir komisyon teşkil etmiştir. Komisyon vekâlet müfettiği umumilerinden Salih Zeki Bedri ve sabık müderrislerden Behçet Beylerden mürekkeptir. Komisyon tetkikata başlamıştır. Alınacak tedbirler meyanında yeniden bina bulmak ve mektep açmak tasavvurları vardır. Bundan başka şehrimizdeki bütün lise ve orta mekteplerin leyli talebesini tetkik ederek, yalnız leyli talebe mahsus Haydarpaşadaki eski Tıp fakültesi binasında yeni bir lise açmak en yerinde tedbir olarak nazarı dikkate alınmaktadır. Bu takdirde diğer mekteplerde talebe miktarı mahsus bir şekilde azalacaktır. Gelecek sene yeniden kaydedilecek talebe de yer açılmış olacaktır.

Hâmit B. Ankaraya gitti

Halkevi reisî Hâmit Bey Ankaraya gitmiştir. Hâmit Beyin bu seyahati Mnarif vekâleti yüksek tedrisat umumî müdürlüğü ile alakadardır.

Hukuk talebe cemiyetinin kongresi

Hukuk fakültesi talebe cemiyeti bugün öğleden sonra halkevinde senelik kongresini açtacaktır. Kongrede bir senelik faaliyet raporu müzakere olunacak ve yeni idare heyeti intihap olunacaktır.

Konya lisesi mezunları

Konya lisesinden mezun olanlar Cemiyeti dün halkevinde senelik kongresini açtacaktır. Kongrede bir senelik faaliyet raporu tetkik olunmuş ve yeni idare heyeti intihap edilmiştir.

Muallimler birliği kongresi

Muallimler Birliğinin senelik kongresi dün toplanacaktır. Fakat ekseriyet olduğundan kongre önümüzdeki perşembe gününe kalmıştır.

M. Malche Ankaraya gitti

Vekâlet müşaviri profesör Mösyo Malş dün Ankara Ankaraya gitmiştir.

Mösyo Malş Ankarada vekâletle üniversiteye ait bazı işler

trafında temalar mektebi teşkilât ve kadroyu tasdik edince tedrisata derhal başlanacaktır. Bu ayın on beşine kadar tedrisata başlanacağı ümit edilmektedir.

Universite bütçesi tasdik edildiği için

maaş gecikmeyecek, yarin tevziyata başlanacaktır. Ecnebi profesörlerin refakatinde tayin edilen 10 tercümanın tayin emri gelmiştir.

Avcılar köyünde ilk mektep

Bakırköyünde avcılar köyünde yeni bir ilk mektep açılması tekrâr emri gelmiştir. Mektep yarından itibaren tedrisata başlayacaktır.

Maarif müsteşarlığı

Avrupada talebe müfettişi olan Cevat Beyin müsteşarlığa tayini kuvvetlenmektedir. Bu takdirde sabık müderrislerden Behçet Beyin Avrupa ya talebe müfettişi olarak gönderileceği söylenmektedir.

Borsa

(İş Bankasından alınan cetvelidir)

30 Teşrinisani 1933

Akşam Fıatları

İstikrazlar	Tahvilât
İstikraz dâhili 94,25	Elektrik —
1933 İstikrazı 97,50	Tramvay —
Sark D. yolları 2,45	Tünel —
D. Muvahhide 53	Rihtm 17,75
Gümrükler 7,80	Anadolu I 46
Sayd mali 6	" II 47,50
Bağdat 9,25	Mümesail 52,25
T. askeriyeye 9,50	

E S H A M

İş Bankası Na-	Telefon	11,75
ma 9,55	Bomonti	18,60
" " Ham'line	Terkos	27,25
" " Müesaisi	Cimento	11,90
Tramvay 46,50	İttihai dey.	17,70
Anadolu Hisse 21,60	Sark dey.	1,—
Şir. Hayriye 15	Balya	1,85
Reji 3,50	Sark m. ceza	2,85

ÇEK FİATLARI

Paris 12,06	Prag 15,895
Londra 700,35	Viyana 4,20,625
Nyörk 73,90	Madrid 5,78,58
Milano 8,97	Berlin 197,365
B-İksel 3,385	Belgrat 34,585
Atina 81,90	Zloti 4,3325
Cenevre 2,4375	Peste 3,50,875
Amsterdam 1,17,47	Bükreş 78,4825
Sofya 65,16,25	Moskova 10,95,75

N U K U T (Satış)

Kuruş	Kuruş
20 f. Fransız 167	1 Şille. Av. 24,50
1 İsterlin 703	1 Pezeta 16
1 Dolar 135	1 Mark 49
20 Lira 223	1 Zloti 24,—
20 f. Belçika 117	20 Ley 0,23
20 Drahmi 24	20 Dinar 46,—
20 l. İsviçre 818	1 Cernovîç —
20 Leva 25,—	1 Altın 9,32
21 Kur. Çek. 118	1 Mecidiye 0,34
1 Florin 83	1 Banknot 2,33

"Larousse,, un yanlışları

Bir iki meslektaş Avrupa gazete ve mecmualarının, hattâ ciddi ve Ansiklopedik eserlerin Türkiye hakkında çok yanlış malumat kaydettiklerini yazdılar.

Her yıl çıkan küçük Larousse lûgatından başka büyük Ansiklopedinin salâhiyyettar bir heyet tarafından yeniden tetkiki neticesinde neşredilen yeni Larousse Ansiklopedisinin dahi Türkiye hakkında pek fâhiş yanlışlarla dolu oldukları söylendi.

Bunlar öyle yanlışlar ki insan okurken sinirler. Hele kendi milleti, memleketi hakkında bütün dünyaya sakat malumat veren bu telifatın yüz binlerce nüsha satıldığı ve âdetâ beynelmîl bir kıymet ifade ettiğini bilenler daha çok müteessir olurlar.

Aşağı yukarı bizim Tanzimat devri dediğimiz garba ilk tevaccüh yıllarındanberi Fransız kültürü memlekette yerleştiği ve Fransızlar kendi lisanlarını kendileri gibi yazan ve söylenen bir çok Türklerin dostluğunu gördükleri halde elân hattâ bayrağımızı, tarihimizi ve edebiyatımızı anlayamadılar.

Larousse Ansiklopedisindeki yanlışlar gibi gene aynı müessesenin harpsonunda neşrettiği üç ciltlik:

"Histoire Générale des peuples" ismindeki büyük eserin son cildinde, muahedeler kısmında Türkiye hakkında bir takım garip yanlışlar var. Meselâ bu eser milli mücadele sırasında İstanbul başınıca Mehmedin Padişah olduğu, Lozan konferansına giderken Ankaranın İstanbul hükümetini konferansta milleti temsil kabiliyeti olmadığını iddia ettiğini kaydediyor. Başınıca Mehmet Büyük harp içinde ölmüştür. Ankaranın işgal altındaki İstanbul hükümetinin milleti temsil kabiliyeti olmadığını iddia ettiği konferans Lozan konferansı değil büyük taarruzdan çok evvel geçen ve neticesiz kalıp Londra konferansıdır.

En yakın hâdiselerin böyle bir ilmi heyet tarafından yapılmış büyük bir esere yanlış geçmesine hayret etmemek mümkün değildir. Aynı eserin Lozan Muahedemesinin Adalara ait kısmında da şöyle garip bir mülâhaza vardır.

Bu mühim eser muahede mucibince İtalyada kalan Akdeniz Adalarını saydıktan sonra aynen şu cümleyi ilâve ediyor:

"L'Italie eut une base de pénétration en Asie Mineure. Avec importante escale sur la route de Smyrne."

"İtalya bu suretle yani bu adaları elde etmek suretile İzmir yolu üzerinde kendi nüfuzu için pek mühim konak yerleri hazırlamış oldu.."

Haftalık Siyasî İcmal

Diplomatlara gün doğdu:

Silahsızlanma konferansı Cenevre'den diplomatlara intikal etti. Konferansın iktidardan kurtarmak için Henderson'un reisliği altında büyük devlet murahhaslarının iştirakine yapılan bir toplantıda Cenevre'de işin içinde çıkılmıyacağı anlaşıldı. İtalyanlar, Cenevre'de müzakerelerin devamı müspet bir netice vermek şöyle dursun, böyle neticeye varmayı işkâk ettiğini söyleyerek konferansın iflâsını ilâna taraftardır. Fransızlar Cenevre'den dışarı ayak atılmıyacağını söylediler. Nihayet bir formül bulundu: Konferansın bazı teknik komisyonları Cenevre'de müzakereye devam edecek gibi konferans devam ederken müzakereye devam edememesi gibi bir oyun oynanacak. Fakat silahsızlanma işinde bir neticeye varmak için "diplomasi teşkilâtından istifade edilecek". Diplomasi teşkilâtından ne şekilde istifade edileceği müphem olmakla beraber, alâkadâr devletlerin sefirleri ve Hariciye Nazırları ayrı ayrı temas edecek işler için taraflı müzakere ve pazarlık meseleyi halletmeye çalışacakları anlaşılıyor. Bu vaziyette gene diplomatlara gün doğdu demektir. Bir zamanlar diplomatlar itibardan düşmüşlerdi. Esrarengiz ve gizli müzakerelerle efkârumuyenin itinasını kaybetmişlerdi. Şimdi Milletler Cemiyeti silahsızlanma işinin içinde çıkarmayınca diplomatların gene yardma çağırılıyor. Silahsızlanma meselesinin bu elere intikaline müzakere ve pazarlığın önüne esrar perdesi çekilmiş oluyor. Diplomatlar ananevi usullerinden ayrılmazlar.

İngiliz Parlamentosu açıldı:

Hafta Arası İngiliz Parlamentosu açıldı. Kral George mutad merasime parlamento açtı. Bu merasim daima vekarla yapılır. Ancak bu sene vekarları bu kadar hadise oldu: Amele me'uslardan biri merasim esnasında yerinden kalkarak kralın yüzüne su yolda haykırdı: — İşsizlerin hali ne olacak? Bu sözlerin söylenmesi merasim programında olmadığı için herkes şaşırıldı. Söylenmemiş gibi telâki edilecek geldi.

Parlamento açıldıktan sonra artık Liberal Fırka resmen muhalefete geçmiş bulunuyor. Resmen muhalefete geçtiklerini göstermek için me'uslar sağdan sola geçmişlerdir. Esasen bu fırkaya mensup nazırlar hükümetten çekildikten sonra milli hükümet liberallerin yardımından mahrum kalmıştır. Şimdi resmen muhalefete geçmekle fırkanın siyaseti tavazuh etmiş oluyor. Ancak eski Liberal Fırkanın mütesanif olmadığı ve üç zümreye ayrıldığı hatırlamak lâzımdır. Biri resmi Liberal Fırka ki şimdi muhalefete geçiyor. İkincisi Simon zümresi ki liderleri kabineye dahil olduğu gibi, bu zümre de hükümette muzahirdir. Üçüncüsü de Lloyd George'un küçük zümresidir ki bunlar daima muhalefete idi.

Resmi Liberal Fırkasının muhalefete geçmesi milli namı altında hükümet teşkil eden Mac Donald kabinesi bu "millî" sıfatını azıcık daha kaybediyor ve bir fırka hükümeti haline alıyor. Esasen Muhafazakârlar arasında da fırka hükümetine avdet için bir cereyan uyanmıştır. Yapılan mevzu intihaplarda Muhafazakâr Fırka daima kavbediyor. Bu da efkârumuyenin simdi hükümetten memnun olmadığını gösteriyor.

Sir John Simon niçin istifa etmedi?

Eğer İngilterede hükümetin "millî" sıfatını harice karşı muhafaza etmek mülâhazası olmasaydı, belki de Hariciye Nazırı Sir John Simon kabineden çıkarılacaktı. Almanyanın Milletler Cemiyetinden çekilmesi matbuatta Hariciye Nazırına karşı tevcih edilen tenkitler parlamentoda da yer buldu. İngiliz Hariciye Nazırının silahsızlanma işini hiç te iyi idare etmediği kanısı hemen hemen umumdur. Sir John Simon kendisini parlamentoda müdafaa etmekle beraber, bu müdafaaında bile ekle noktalarını zarfıca manası görüldüğünden Hariciye Nazırı aleyhine kendisini itham eden-

lerden kurtaramamıştır. Ancak Sir John Simon şu iki mülâhaza ile kabineden çıkarılmadı:

1 — Simon'un kabineden çıkması ile hükümetin milli karakteri bütünlüğünü zail olacak ve Mac Donald bir Muhafazakâr Fırka hükümetine riyaset eden başvekil vaziyetine kalacaktır.

2 — Simon'u feda etmek Hitler tarafından bir muvaffakiyet telâki edilecektir.

Bunun için Simon Hariciye Nazırlığı muhafaza etti.

Fransa'da kabine buhranı:

Sarraut kabinesinin sukutu ile bir sene zarfında dördüncü defadır ki Fransada kabine değişiyor. 1932 mayıs intihabatından sonra Herriot geçmişti. Sonra Amerika'ya olan borç ihtilâfi yüzünden Herriot çekildi. Daladier geçti. Bundan sonra Daladier ve Sarraut hükümetlerinin sukutu bütçe açığı dolayısıyla.

Sarraut hükümetinin istifasına sebep, Daladier hükümetini yuvarlayan memur maaşları meselesidir. Hükümetin altı milyar frank bütçe açığı kapamak için almak istediği tedbirler arasında memur maaşlarının tenzili meselesi de vardır. Fakat hangi memur maaşlarından kat'iyat yapılacak? Hükümet senede on bin frank maaş alan memurlardan başlayarak kat'iyat yapmayı tasavvur etmişti. Yani on binden aşağı alanlar kat'iyattan istisna edilecekti. Bu mesele müzakere edilirken on bin yerine on iki binden fazla maaş alanlardan kat'iyat yapılması teklif edildi. Hükümet bunu kabul etmedi. Fakat pazarlığa girişti: On bir bin üzerinde uyuşmağa razı oldu. Bu da kabul edilmeyen imtihat meselesini ileri sürdü ve ekaliyette kalınca istifa etti.

Sarraut yerine Chautemps kabineyi teşkil etmiştir. Ancak beynelmilel münasebetlerin bu derece gergin olduğu bir zamanda küçük bir mesele yüzünden Fransız Hükümetinin sukutu Fransız efkârında işbirar uyandırmıştır. Daha bir kaç gün evvel Mussolini parlamento larin lüzumsuz olduğunu söylemişti. Galiba Fransız Parlamentosu, İtalyan sefinin bu iddiasında haklı olduğunu ipata çalışıyor.

İspanya inihabati:

İspanyada intihabat sağ cenah fırkaların kuvvetlenmelerine neticelendi. 473 me'usluk için iki bin namzetlik ileri sürülmüştü. İnihabatın neticesine göre, 1931 senesinden beri İspanyanın mukadderatını idare eden sol cenah Azana zümresi kaybetmiştir. Marksizm aleyhine hareket etmek için itihabat eden sağ cenahlar kazanmıştır. Sağ cenah zümrelerinin kazanmalarına sebep, hükümetin sosyalistlik siyasetinden korkulmasıdır. Bu korku emlak ve arazi sahiplerini, yüksek sınıflı erbabını, papasları ve kral taraftarlarını bir araya getirmiş ve intihabattaki muvaffakiyeti temin etmiştir. İnihabata ilk defa olarak kadımlar da iştirak etmişlerdi. Bu sınıf mütehiplerinin dini te'kinat altında hareket edecek sağ cenah zümrelere rey verdikleri anlaşılmiştir.

Rusya'nın tanınmasından sonra:

Amerika ile Rusya arasındaki siyasi münasebetler iade edildikten sonra her iki hükümet te sefirlerini tayin etti. Amerikanın Moskova Sefirliğini Mr. Bullitt tayin edimmiştir. Bu zat Sovyet Rusyanın tanınmasında çok mühim bir emil olmuştur. Bu tanınmaya müncer olan müzakerelere Londra iktisat konferansında Bullitt tarafından başlanmıştır.

Rusyanın tayin ettiği sefir de M. Trianovski'dir. Yeni sefir vazifesine başına gitmek üzere iken bazı beyanatta bulunmuştur ki dikkate değer. Amerika efkârumuyesininia şüphe ve endişelerini bildiği için olacaktır ki komünizm ve propaganda hakkında tatminkâr sözler söylemiştir. Yeni sefir demistir ki:

— Komünizm bir memleketten bir memleketle götürülen ithalât ve ihracat eşyası değildir. Bizim kanaatimiz, ce komünizm her memleketin dahili meselesinden ibarettir.

Bu, Sovyet Rusyanın Amerika ta-

KULAK MİSAFİRİ

Bir tavsiye mektubu

Geçenlerde ressam arkadaşlardan biri, tanımadığı bir adamın imzasıyla bir tavsiye mektubu alırdı. Mektubu getiren adam, matbaaya gelir, ressamı bulamaz. Adresini öğrenir: "Tophanede, Akarsu caddesinde, (...) numaralı ev..."

— Elinde mektup, kanter için de Akarsu yokuşunu çıkar. Kapağı açsan ressamla mektubu getiren adam arasında şöyle bir muahave, cereyan eder:

— Buyurun efendim!.. Aradığınız ressam benim...

— Siz de bir mektup getirdim.

Takdim edeyim...

Ressam, mektubu alır, kapı önünde okumağa başlar. Mektup şöyle başlıyor:

"Zatâlinizle şahsan tanışmam. Arada bir dostluğumuz da yoktur. Fakat, yüksek bir sanatkar olduğunuzu bildiğim için tanışıklarımız arasında nabî sahibi pek çok zevat bulunabileceğini tahmin ederek, bir zavallı adam hakkında himayenizi ricaya karar verdim..."

Mektubun buraya kadar olan kısmında pek şaşılacak bir şey yok. Tanımadığı bir zat, düşmüş bir ahabına iş bulmak için kendisine müracaat ediyor.

Olur ya... Niçin olmasın?.. Yalnız mektubun alt kısmında şöyle bir kayıt var:

"Tavsiye ettiğim adamcağızı bendenz hiç tanımam. Kendisine geçen gün, hat boyunda gozyaşları dökerken rastladım. Ve haine acıyarak..."

Ressam, mektubu bitirince afalar:

— Peki ama, der, bu imzanın sahibi, tavsiye gönderdiği adamı tanımıyor, tavsiye ettiği adamı da tanımıyor! Tavsiye edilen ise ne tavsiye eden, ne de tavsiye gönderdiği adamı tanıyor.. Bu üç me'hüllü muadeleyi halletmek için ben ressam değil, riyaziyesi kuvvetli bir mühendis olmalı idim!..

M. SALAHADDİN

Dr. Hafız Cemal

Dahiliye mütehasşisi

Cuma pazarından başka günlerde sabahleyin (9 - 11) Beyoğlu - Taksim - Altın bakkal No. 2 Telefon 42519. Öğleden sonra (2.30 - 6) İstanbul Divanyolu No. 118 Telefon 22398.

Perşembe gün'eri sabahleyin Beyoğlundaki kişlik ikametgâhta fukara meccanen. 8530

nlmasını temin etmek için fedakârlık ve müsaadekârlık yolunda hayli adımlar attığını gösterir.

Roosevelt'e muhalefet:

Amerika Cümhurreisi Roosevelt'e karşı şiddetli bir muhalefet başlıyor. Geçen hafta müşavir Sprague, hükümetin enflasyon siyasetine taraftar olmadığını söyleyerek istifa etmişti. Bu hafta Cümhurreisin mensup olduğu fırkanın en ehemmiyetli erkanından Alfred Smith denen muhalefete başlamıştır. Smith diyor ki:

— Ben tecrübe yapılımsına taraftar değilim. Tecrübeye dayanarak yürümemisi istiyorum.

Amerikalılar böyle kelime oyunlarından çok hoşlanırlar. Malumdur ki Roosevelt iktisadi kalkınma tecrübesi Ruyoyer. Smith tecrübe yapılımsını istemiyor. Yapılan tecrübelerden istifade edilecek eski yollarda yürümemesi istiyor. Yani sağlam pataya ta-

raftardır. Böyle kelime oyunları Amerikanın politika hayatında büyük roller oynar. Esasen Roosevelt "tecrübeye", sine başlıyalı için için bir muhalefet kayıyordu. Şimdi bu muhalefet patlak veriyor. Ancak Cümhurreisi muhalefet önünde boyun eğecek bir adam değildir. İki haftadan beri inkisaf eden ve kuvvetlenen muhalefete karşı şiddetli mukabelelerde bulunmuş ve bunların kendiri yolundan ayrıramıyacaklarını bildirmiştir. Efkârumuyenin Cümhurreisi ile beraber olduğuna şüphe yoktur. Mücadele bankalar, yüksek sanayi, Wall Street yani yüksek maliye mehafili ve büyük iş adamları Roosevelt arasında. Bu, ancak kanunusenede meclis açılıncaya kadar ki kat'î sekk' alacaktır. Ancak iktisadi kalkınma mücaedesinin muvaffakiyeti noktasından bu muhalefetin menfi tesirleri olacağı şüphesizdir.

Ahmet ŞUKRÜ

RADYO

Bugünkü Program

İSTANBUL :
12.30 Türkçe plâk neşriyatı,
18 Gramofon.
18.30 Türkçe plâk,
20 Hanımın Hey'eti
21.30 Gramofon.
22 Anadolu Ajansı, Borsa haberi, Saat ayarı.
ANKARA
12.30 - 13.30 Gramofon. 18 - 18.40: Kemancı konseri. (Ekrem Zeki Bey). 18.40 - 19.15: Fransızca ders. 19.15 - 20: Gramofon. 20: Ajans haberleri.

VARSOVA 1411 m.
1.175: Düş taganı konseri. 17.40: Müsahabe. 18: Oda musikiisi. (Klarinet ve piyano). 18.50: Müsahabe. 19.45: Müsahabe. 21.15: Senfonik konser. (Vargova filharmonik heyeti). 23.45: "Femina" kabaresinden nasiten. Jans musikiisi. 24.10: Devamı.

BUDAPESTE 550 m.
18.05: Tıbbi konferans. 18.35: Plâk. 19.15: Stenografi derisi. 19.45: Piyano konseri. (Mal. M. Vassarhelyi). 20.35: Budapeşte operasında verilcek temsili nakil. Müteakibin: Harvath Sigan takımı ve buna İmre Laszlo Macar halk şarkılarına iştirak edecekler. 24.05: Cenettin aire de Charles Lotz' isimli konserans. (Fran sızca). (Saat 21 den 22 ye kadar Vargovanın nakideceği Sigan musikiisi)..

VIYANA 518 m.
18.30: Şarkılar, hafif havalar. (Olga Kalliwoda; Olfred Freudenhain). 19: Seyahat neşriyatı. 20: Gelçliğe müsahabe neşriyatı. 20.20: Neşeli musiki. (Josef Holzer). 21.20: Haftanın icmal. 21.50: Kar haberleri. 22: Orkestra konseri. (Carl Arwin; Anton Kammer; Viyana senfonik takımı). 22.20: Son haberler. 23.35: Bar musikiisi. (Oase barından naklen).

BÜKREŞ 394 m.
13: Borsa. - Plâk. 14: Haberler. - Plâk. 18: Radyo orkestrası. 19: Radyo haberleri. 19.15: Radyo orkestrası. 20: Radyo varlıfınunuu. 20.20: Plâk. 20.45: Plâk. 21: Senfonik konser ne dair konferans. 21.10: Filharmonik takımı tarafından senfonik konser. (Polonyalıların eserlerinden). 22: Mütalea. 22.15: Konserin devamı.

İş ve İşçi

Milliyet bu sütunda iş ve işçi istiyenlere tavassut ediyor. İş ve işçi istiyenler bir mektupla iş büromuza müracaat etmelidirler.

İşçi araniyor

"Lise veyahut orta mektep mezunu tecrübeli bir türk erkeğe kâtiibe ve ayrıca bir de daktiloya ihtiyacı vardır. Müsbet evrakları ile yeni postahane arkasında Beyker hanı birinci kat bir No. ya müracaatları."

İş araniyor

İngilizce, fransızca, italyanca ve türkçe bilen bir matnazel büroda daktiloluk ve kâtiplik arıyor. Milliyet matbaasında "La Turquie" idarehanesine müracaat edilebilir. R. S.

İSTANBUL BELEDİYESİ

ŞEHİR TİYATROSU

Bugün gündüz matine: saat 15 te

Bu akşam saat 21 de

GÜNEŞ

BATARKEN

Yazan : Gerhardt

Hauptmann

Türkçeye çeviren

Seniha Bedri

5 Perde

Umuma

Mevsimi bayuk muvaffakiyeti ve tanınan Türkçe sözlü ve şarkılı zengin

CİCİ BERBER
çok eğlenceli sahnelerle dolu, muazzam film bugün
İpek ve Elhamra
SİNEMALARINDA
Bugün saat 11 de her iki sinemada tenz'atlı matine vardır.

İklâkî sabı o'mıyan sev'mi-
liğin timsali olan
MARÇÉLE CHANTALLE
Guy de Maupassant'ın eseri
AŞK KURBANI
filminin sebah yıldızdır.
Pek vakında ARTISTİK te
(10549)

Doktor
MABUSE'ün
Vasiyetnamesi
106'6

Bromural
"Knoll"
alırsanız
sinirlerinize
hâkim
olursunuz.
Bromural, bilkimiya takviye edici miğ ve büsbütün zararsız bir vallerian müstahzabıdır.
10 ve 20 komi meyl havi şişlerde eczahanelerde reçete ile satılır.

Bugün MELEK sinemasında
CİCİ BERBER
filminin Rumca nüshası gösterilmektedir. Ayrıca: saat 4,45 ve 6,45 seanslarla gece 9,45 te filmin birinci artistlerinden
Melle ZOZO DALMAS
filmin en güzel şarkılarını sahnedede söyleyecektir.
(10547)

DOKTOR
Ruşçuklu Hakkı
Galatasarayda Kanun ekzahanesi karşısında Sahne sokagında 3 numaralı apartmanda 1 numara.
8062

Milliyet
Asrın umdesi "MILLİYET" tir.
ABONE ÜCRETLERİ :
Tükkiye için Haric için
L. K. L. K.
3 aylığı 4 — 8 —
6 " 7 50 14 —
12 " 14 — 28 —

Galien evrak geri verilmez.— Müddeti geçen nüshalar 10 kurustur.— Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyyete müracaat edilir. Gazetemiz ilanların me'suliyetini kabul etmez.

DEVLET DEMİRYOLLARI İDARESİ İLANLARI

İdareimiz ihtiyacı için pazarlıkla satın alınacak olan Elektrik malzemesi, Hırdavat, sıhhi edevat, Cam, matbaa kâğıt ve boyası, kâğıt arabası ve saire gibi (41) kalem muhtelif eşyanın 6-12-933 çarşamba günü saat 11 de pazarlığı yapılacaktır. İsteyenlerin mezkûr saatte mağazamıza müracaat la tahriren teklifte bulunmaları ve mağaza dahilinde asılı listede (X) işaretli malzeme için nümune getirilmesi ve nümune tesiz tekliflerin kabul edilmeyeceği ilan olunur. (6637)

İstanbul Üniversitesi Rektörlüğünden:

Yabancı bir dil bildiklerine dair beyanname dolduran bütün Üniversite talebesinin imtihanları 7 Kanunuevvel Perşembe günü saat 15 te İstanbul Lisesinde yapılacaktır. Alâ kadalara ehemmiyetle tebliğ olunur. (6641)

Bodrum Belediyesinde:
Su Borusu Münakasası

Şartnamesi mucibince ve 21 gün müddetle kapalı zarf u sulile aşağıdaki çok borular münakasadır. Boruların te sellümlünden sonra bedeli peşinen tediyede edilecektir. Talipler Bodrum Belediyesine müracaatları.

100 milimetrelilik 876.80 milimetrelilik 1036.50 milimetrelilik 437 1 - 5 parmaklık galvenizli 583.100 milimetrelilik brit li 512 80 milimetrelilik britli 20 metre ve 11 adet Vana. (6640)

Milliyet'in edebî romanı: 57

KIR ÇİÇEĞİ
BURHAN CAHİT
(İnkılâp Komani)

— Pek acele mi efendim?
Suat Bey cevap verdi:
— Hayır Efendim. Boş vakitlerinizde, eğer mümkünse.
— Hay hay, yazarım efendim.
— Yalnız bir ricam var. Yazım okunur gibi değil. Sonra bu siyasi bir muahedenin mühim bir parçasının tercümesidir. Bir takım istihlahlar var. Bunları okumakta müşkülât çeke. Sizinizi zannediyorum. Lütfen bana sormadan geçmeyiniz.
— İcap ederse sorarım efendim.
— Çok teşekkür ederim.
Kalmıca bir defteri uzattı.
Dışarıya çıkarken Reşit Bey beni methediyordu:
— Bizim Çiçek Hanım çok zekidir. Ona her şey emniyet edilebilir.
Odama geldiğim zaman deftere göz gezdirdim. Hakikat pek karışık bir yazı. Hep te siyasi istihlahlar. Maamafih (dictionere) sağolsun. Suat Beyin okuyamadığını

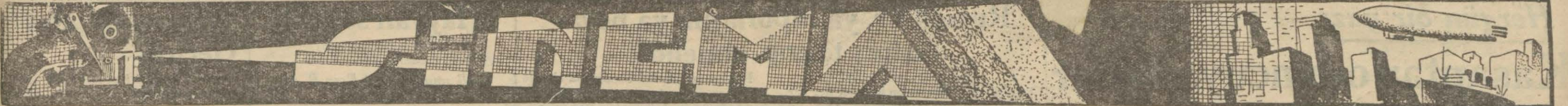
kelime olursa sorunuz demesi gücüne gitti. Şunu bir kelimesini bile sormadan hiç yanlış yazabilsem..
Reşit Bey pek meşgul. Bu akşam yazıhanede çok kaldı. Hattâ saat yedi buçukta bana:
— Sen çık, ben bir dosya tetkik ediyorum! Dedi.
Muhtelit mahkemede büyük bir davası var. Ona çalışıyor. Başını kaşıyacak vakti yok.
Çıkarken Suat B.in yazılarını da yanına aldı. Vakit bulursam yazmazdan evvel bir kere okumak, anlamadığım yerleri işaret etmek istiyorum.
Yemekten sonra Mösyö Girot yeni bir film den bahsetti. Madam da görmek istedi. Hemen karşı sramızda olan Elhamra sinemasına gittik.. Güzel bir film. Haftada bir iki akşam sinemaya gidiyoruz. Vakit geçiyor.
Suat Beyin yazılarını ancak er-

tesi gün okuyabilirdim.
Dediği doğru çıktı. Bir çok anlamadığım kelimeler geçiyor. Hepsin işaret ederek bir kâğıda geçirdim. Sonra birer birer lûgate baktım. İmlâlarını, mânâlarını öğrendim. Bu iş hemen benim bütün bir günümü işgal etti. Fakat yazıyı âdeta déchifré ettim. Bereket yazıhanenin işleri o kadar sürekli değil.
Buna rağmen itinalı yazdığım için günde ancak on sayfa yetiştirabiliyorum. Üç gün sonra yemekten henüz kalkmış kahve içiyordum. Suat Bey geldi.
Reşit Bey yaktı. Ali Efendi de bankaya kadar gitmişti.
— Size mahcup olacağım galiba Beyefendi, dedim. Henüz yetiştiremedim.
Güldü. Hümrülle elimi sıktı. Kelimeler ağzından tane tane, fakat ahenkli çıkıyordu:
— Rica ederim hanımefendi, dedi. Telâş etmeyiniz. Sizi üzmemek için gelmedim. Belki sormak istediğiniz bir yer vardır, diye uğramak istedim..
Karşılıklı koltuğa oturdu:
— On beş sayfa kadar yazdım. Henüz anlaşılman bir yere tesadüf etmedim. Yalnız fırsat buldukça yazabildiğim için biraz ağır gi-

diyor.
— Ehemmiyeti yok efendim. Böyle arasına girersem bunu acele edişime vermeyiniz. Reşit Bey yokmu?
— Hayır. Bir kaç gündenberi pek meşgul.
— Yazdıklarımızdan bir parça görebilir miyim.
On beş sayfalık kısmı gösterdim. Ben yazıhaneye ait işlere başlamıştım. Arasıra gözüm iliştiğince fark ediyordum, dikkatle okuyordum.
Birdenbire âdeta haykırır gibi bağırarak ayağa kalktı:
— Bravo. Tek yanlış yok. Siz nerede tahsil ettiniz Çiçek Hanım.
Ne cevap vereyim. Ben bir tahsil hayatı değil, bir macera.. Ve artık bunu herkese anlatmaktan o kadar usandım ki!
Suat Bey bu mühim bir şeymiş gibi yüzüne bakarak beklidiyordu:
Kısa kesmek için:
— Muntazam bir tahsil yapamadım beyefendi, dedim. Hayatım o kadar parçalandı ki!
O buna kanaat etmedi. Tekrar koltuğa gömülerek sordu:
— Sizi rahatsız etmezsem bunu anlatmanızı rica edeceğim.
Suat Beyin halinden ısrar edece-

ği anlaşılıyordu.
Gülümsemeğe çalıştım.
— Benim tahsil hayatım bir çok acı hatıralardan ibaret. Sizi alâkadar edeceğimi zannetmem.
Acele acele sözümlü keser gibi:
— Bilâkis, bilâkis, dedi. Memnuniyetle dinliyeceğim.
Teferruata ait izleri yavaş yavaş dımağımdan silinmeğe başlayan bu uzun macerayı, bugüne kadar geçen hadiseleri Mahir Beyle hanımefendiye ait parçalar dahil oluyarak anlattım. Suat Bey çocukluğuma ait hislerimi, hâlâ geceleri kulaklarımda sesini duyduğum çağlayanlara ait hatıralarımla dikkatle, gözleri parlıyarak dinledi.
Bereket Ali Efendi gecikmişti. Odacı Ahmet te dışarıda öteki kapıcılarla çene çalıyordu. Ne zaman dımağımdan bu macerayı anlatırdım.
Suat Bey galiba benden böyle bir macera beklemiyordu. Ben sustuktan sonra uzun uzun düşündü.
Sonra gözlerini üzerime çevirdi. Bakışlarında sıcak bir sevgi vardı. Buna merhamet demiyorum, çünkü merhamet edilmekten korkuyorum. Kelimeler dudaklarımdan tane tane döküldü:

— Takdir edilecek bir kızsızım Çiçek Hanım, hayatınız yaşınıza rağmen öyle vak'alarla dolu ki.. Bir genç kızın bu hayata mukavemet etmesi pek kolay değil!
Ali Efendi bankadan gelmişti. Suat Beyi görünce sevindi. Bana:
— Beyefendi ben mini mini iken tanırım İftihar edilecek bir genç oldu. Dedi, sonra babasını sordu:
— Doktor Bey, gene bahçe ile meşgul oluyorlar mı?
Onun yalıza, balık avına, çiçek merakına dair konuşuyorlardı. Ben işime devam ettim. Suat Bey de onun odasına geçmişti.
Reşit B.in avdet zamanı yaklaşıyordu. Suat Beyin başı kapıdan göründü:
— Şimdiki Allaha ismarladık Çiçek Hanımefendi. Size telefon numaramı da bırakayım. İcap edersen..
Güldüm:
— Zannetmiyorum, beyefendi, çünkü defteri sonuna kadar okudum.
— O halde..
— O halde hafta sorunda hazırdr.
— Çok teşekkür ederim.
"Bitmedi,"

Haftanın filmleri

İpek - Cici Berber (Türkçe)
Elhamra: Cici Berber (Türkçe)
Melek: Cici Berber (Rumca)
Seray: Yürüyüş (İngilizce)
Artistik: Aşk Tangosu (Almanca)
Türk - Aşka kim inanır (Fransızca)

Cici Berber (Türkçe)

Melek

Cici Berber (Rumca)

Oynayanlar: Zoza Dalmas, Ferdi Galip, Muammer ve saire..

İpekkim stüdyosunun (Söz bir Allah bir) filminden sonra çevirdiği uzun metrajlı dördüncü filmi olan Cici Berber bir nevi vodvildir. İçinde taklit ve fantazili sahneler çoktur. Yeni çalışmaya başlamış bir stüdyo ve yeni çevirmeğe başlamış sanatçılar için ihmal edilemeyecek bir eserdir.

Bu film bu hafta aynı zamanda üç sinemada gösterilmektedir. Türkçesi İpek ve Elhamrada, Rumcası Melek sinemasında. Türkiye'de bir filmin aynı zamanda üç sinemada birden gösterilişi birinci defa vaki olmaktadır.

Filmin mevzuu şudur:

Tahrir Heyeti Müdürü muharrirlerinden Selim Beyi "Nasil yaşarlar?" diye bir anket yazmaya memur eder. Selim Bey evvelâ bir piyazcı dükkânına girer. Ve dükkânı gözden geçirir. Orada yapılacak bir şey bulamayıp muvacaclar bulunduğuna yer gider. Onun açacağı sualleri karşısında muvacaclar reisi Selim Beyi deli sanır ve uğratırlar.

Sokakta dolaşan Selim Bey Beyoğlu'na kadar gelir ve "Cici Berber", dükkânının önünde durur. İçeriden gelen müzik ve çırakların dans kendisini alâkadar eder... Dans seyrederken gıgide oturan patronun kızı hoşuna gider ve traş olmak için içeri girer. Berber çırağı Muammer Rusen kendisini karşılar. Selim Bey iskemleyle oturmuş traş olmakta ve aynı zamanda aynada Zoza'ya gözetmektedir. Zoza'yu seven Rusen bunun farkına varır. Ve hiddetli hiddetli Selim Beyin yüzünü sabunlamağa başlar. Eunu gören Selim Zoza'ya gözden kaçırılmak için cebinden çıkardığı cigara ile cebinde bulunan bir gazetenin ortasını deler ve delikten kızı gözetlemeğe başlar. Patron dükkândan içeri girmiş ve Selimin elinde gazeteyi görmüştür. Hiddetle Selim Beye yaklaşır. Selim bu hareketi kız ile yapmış olduğu göz işareti için zanneder. Patron, dükkândan içeri üç şeyin girmedikini söyler: Gazete, gazeteci ve traş bıçakları... Selim, Zoza'ya parayı verirken elini sıkıştırır.

Selim tekrar idarehane gelmiş ve Müdür Beye "Nasil yaşarlar," diye berberlerin iç yüzünü kaleme alacağımı, söyler ve bunun için bir kaç gün mezuniyet ister..

Selim, tekrar berber dükkânına gelir ve dükkâna çırak olur. Fakat tr-

Artistik

Aşk tangosu (Almanca)

Oynayanlar: Szöke Szakal, Victor de Kowa, Ernest Werbes, Mara Sorensen.

Artistik sineması bir kaç haftadır şen ve neşeli filmler göstermektedir. Bu hafta (Aşk tangosu) isimle gösterilen film de bu kabilendir. Filmde güzel müzik, güzel kadın ve aşk entrikaları vardır.

İki fakir arkadaşın bilhassa istikbalde büyük bir mucit olması muhtak olan birinin hayatını kazanmak için keman çalmaya mecbur olduğu bir yerde bir kıza tutulması, kızın da onu sevmesi ve tesadüfen kızın babası ile aynı yerde bir mucit olarak tanışması mevzuu v.2 filme bir tuhaflık vermiştir. Film eğlenceli ve caziptir.

raş bilmediği için gelen müşterilerin yüzünü kesmektedir.

Zozo ile arası çok iyi olan Selim, Muammeri de beraber alıp bir gece baloya giderler. Aynı gece karısının koynundan kaçan çapkın patron da dostu Süheylâ ile beraber baloya gelir. Zozo, tam şarkısını bitirmiş, yerlerine oturacağı bir zamanda Selim patronu görür. Ve Zozo ile Ruseni karşılar. Kendisi de patronu karşılar. Bir aralık muharrirlerden Niyazi Bey Selimin yanına gelip Müdür Beyin telefon ettiğini ve bu akşam Patavanya Sefiri ile mülakat yapmasını söyler.

Selimin gazeteci olduğunu anlayan patron Selimi dükkândan kovmuştur.. Zozo ağlamakta ve üzülmemektedir.

Selim bir defa dükkâna müşteri olarak gelir. Ve patronu tehdit eder. Günün birinde patronun Bomonti bahçesinde dostu ile çıkartmış olduğu bir resmini kendisine gönderir. Ve eğer kızını vermezse bunu karısına göstereceğini ve aynı zamanda gazetesine ilan edeceğini yazar. Bu tehdit üzerine patron kız Zoza'ya gazeteci Selim Beye vermeğe razı olur.

Aşk Tangosu filminden bir sahne

Cici Berber filminde

"Paramunt," dünya haberleri

- 1 — Pariste üç tekerlekli velosipetlerin yarışı;
- 2 — İtalyan filozofunun manevralara hareketi.
- 3 — Pariste güzel bacak müsabakası.
- 4 — Amerikada 5000 ton petrolün infilakı
- 5 — Brest'te yeni Fransız bahriye efradının depolarına sevkı.
- 6 — Tokyoda 20.000 Japon cinasatık mualliminin gösteriş hareketleri.
- 7 — M. Briand namına dikilen abidenin küşat resmı.
- 8 — İskocya'da Üniversite Enüni intihabı.
- 9 — Pariste mütarekenin 15 inci yıldönümünün tes'idi.

* Olga Tschecowa Berlindeki Skala tiyatrosunda sahneye çıkacaktır.
 * Asta Nielsen de tiyatroya avdet etmek üzeredir.
 * Judex ycniden filme alınacaktır.
 * Emil Jannings malumdur ki p-k sinirli artistlerdendir. Bu yüzden Vyanaya yapacağı tiyatro turnesini tehir etmiştir.

Saray

Yürüyüş (İngilizce)

Oynayanlar: Clive Brook Diana Wynyard ve Frank Langhton ile beraber Frank Lloyd tarafından yapılmış eser.

Yürüyüş meraklı, heyecanlı, ve dik-kate değer bir filmidir. Eserde güzel sahneler vardır. Bu filmi Amerikada bir İngiliz rejisörü çevirmiştir.

"Yürüyüş", 20 inci asır başlarının bugüne kadar dünya hâdiselerinin bir İngiliz ailesinin üzerindeki tesirlerini gösterir.

Eser, Noel Coward'ın piyesinden alınmıştır.

Eserin başlıca kahramanı burada bir ailedir. Bu aile ana, baba, iki çocuk ve hizmetçilerden ibarettir.

Mevzu, 1900 senesinin girdiği gece başlıyır. İngiltere ile Boerler arasında harp vardır. Harbe gidiliyor, kazanılıyor, dönülüyor neşe ve saadet içinde iken kraliçe Viktorya ölüyor. Bütün İngiltere matem içinde.. ve sonra sırası ile beseriyet ve bilhassa İngiltere tarihinde yer eden hâdiseler.

Artistler, bir İngiliz ailesini teşkil eden terbiyeli insanları canlandırmaktadırlar.

Bu film Avrupada, çok beğenilmiş ve sinema tarihinde yer almış bir eserdir. Maruf İngiliz artisti Clive Brook bu eserde çok muvaffak olmuştur.

Sinema haberleri

* Emil Zola'nın meşhur "Nana" romanını Amerikalılar filme alıyor'ar. Fakat romandan filme alışı hayli değişiklik arz ediyor. İlk üç hafta çalıştıktan sonra, senaryonun değiştirilmesine lüzum hâsıl olmuştur. Meselâ Paris sokaklarında geçen sahneler 1870 teki tiyatro mehafiline geçmiş gibi gösterilmiştir. Filmin çevrilmesine devam ediliyor. Anlaşıyor ki, roman başka, film başka..

* Ori'inal bir Fransız senaryosunu ton ile ilk defa olarak çevirmeğe başlamıştır.

* Oscar Strauss yeni bir müzik filmi

Weissmuller, kaplancıklarla birlikte

vücuda getirmeğe başladı. Baş rol Magda Schneider'e verilmiştir.

* Dorothea Wieck Amerikada "Kızı kaçırdılar", isminde bir film çeviriyor.

* Jean Harlowa haftada 1250 dolar veriyorlar. Fakat artist bu parayı beğenmiyor. Haftada 2500 dolar istiyor.

* Hollywood'da "Kudurmuş köpek ve Amerika", isminde Hitler aleyhihinde bir film çeviriliyor.

* Amerikada tarihi filmlere karşı b' heves uyandı. İki tarihi film yapılmış r. Yenileri için hazırlık var.

* Belçika sinema ünversitesi film çevirmek üzere İzlanda'da bir heyet göndermiştir.

Marlene Dietrich'in son resimlerinden

Bir kaçakçı gemisi

MİLAS, (Milliyet) — Küçük sahil gümrük motorü kara sularımızda kaçakçılık yapan bir Yunan gemisini yakalayarak linanımıza getirmişti.

Kaçakçılar ihtisas mahkemesine sevk edilmişlerdir. 20 — 22 mil yapan seri motorlerimiz bu sahilde kaçakçılığı şiddetle takip etmektedirler.

Define avcıları

Urlanda yangın yerlerinde bir define mevcut olduğu iddia edilerek bunun çıkarılması müsaade edilmesi hakkında İzmir Millî Emlak müdürlüğüne ihbarda bulunulmuştur.

Bu ihbarı yapanlar, evvelce Ayvalıkta 1800 altın lirayı meydana çıkaran iki kişidir.

Bunlar, Urlanda, ellerinde krokisi bulunan bir yerde de iki teneke altın para bulunduğunu iddia etmektedirler. Bir kaç güne kavar definenin araştırılmasına başlanacaktır.

Çiçek aşısı

Çiçek aşısı hakkında sıhhat ve içtimai muavenet vekâletinden vilâyetlere bir tamim göndermiştir. Tamime göre bazı yerlerde mecburi çiçek aşısı tatbikatına ehemmiyet verilmediğinin son zamanlarda görülen çiçek hastalığı vakalarında anlaşılacaktır.

Köyleri dolaşan seyyar sıhhat memurlarının çiçek aşısı tatbikatına fevkalade ehemmiyet vererek dolaylıklarla yerlerde yeni doğmuş çocuklara, doğumu takip eden dört ay içinde behemehal kontrollü aşı tatbik edilerek ve müddeti bitmiş olan diğer şahıslar da yeniden aşılanacaktır.

Çiçek aşısı tatbikatını bel-diye doktorları himi surette mürakabe edeceklerdir.

Nazilli gençliğinin bir tezahürü

NAZILLI, (Milliyet) — Nazillinin İsabeyli köyünde yakalanan dervişleri tel'in etmek üzere Nazilli gençleri halkevinde bir toplantı yapacaklar ve nefretlerini bildirecek, köşede bulakta kalan bu dört serserinin Nazillinin cümhuriyetçi ve münevver gençliğinin içinde yerleri olmadığını izhar edeceklerdir.

Aydın tütün mintakasında

AYDIN, (Milliyet) — İnhisarlar Başmüdürü Sırrı Bey, Ege mintakası İnhisarlar idaresi bütün eksperleri Cemal Beyle beraber Söke ve Kuşadası tütün mintakalarını gezerek tetkikata bulunmuşlar ve inhisar idaresinin tütün satın alma şeklini tesbit etmişlerdir. Bu iki kazada inhisar idaresi mübayaaya başlamıştır. Aydın ve Çiğne kazalarında da mübayaaya başlanmak üzere. İnhisar idaresinin piyasaya çıkararak mübayaaya başlaması mintakamızdan tütün alan Klen ve Geri tütün kumpanyaları Kirli zade Sadullah Bey ticarethanesinin mübayaaya işlerini hızlandırmaları ve fiatların yükselmesini mucip olmuştur. Bu üç müessesse mintakamızdan şimdiye kadar 130 - 150 bin kilo tütün almışlardır.

Bandırmadan gelen kırsaklar

BANDIRMA, (Milliyet) — İstanbula Dolmabahçe'de has ahırlarda 30 teşrinisanide açılacak olan ehli hayvanlar sergisinde teşhir edilmeye üzere Binbaşı Mustafa B. mütekaat kaymakam Şevket Beye ait iki püzel kırsak bugünkü vapurla İstanbula gönderilmiştir.

Aydın tapusu islah edildi

AYDIN, (Milliyet) — Aydın tapu idaresi, son günlerde tapu idareleri hakkında umumî efkârda yerleşen zan ve hisleri öldürecek kadar islah edilmiştir. İşe başladığı zaman bir çok birikmiş işleri ele alan tapu sicili muhafızı bey az zamanda bunların muamelesini enticelen dirmiş ve vilâyet makamınca köy müraacaat sahiplerine işlerinin bittiği, gelip tapularının almasını yazılmıştır. Bu gün Aydın tapu dairesi, gelen işleri imkân nisbetinde en kısa bir zamanda bitirmek şiarile çalışıyor. Kendisinden ta pu işleri hakkında malûmat istediğim muhafız bey, muakiplerin halattan nasıl fazla para çekmek için işleri mahsus ta kip etmiyerek uzattıklarını ve geldiği günden beri bunların mücadele ettiğini anlattı. Filhakika Aydın'da bir muakibe vermek lüzumu olduğu kanaatinde idi. Bu yanlış kanaatin kalktığı, tapu daire sinde şehirlî, köylü bir çok yurttaşların kendi işlerini kendileri takip ettiklerini ve yüzlerinde bu işlerin bu kadar kolay ve çabuk yapıldığından dolayı sevinç haberlerini saklayamadıklarını bizzat gördüm. Ve şahit oldum. Bunu da cüm huriyet devrinin bir muvaffakiyeti olarak yazabiliriz.

Mezuniyette ölüm

AYDIN, (Milliyet) — İstanbul telgraf muhabere memurlarından Ahmet Sabri Bey bir ay iznli olarak 13 gün evvel Aydın'da kardeşi Nauman şirketi müdürü Rüşti Beyin yanına gelmiştir. Sabri Bey dün gece kalp sektesinden âni olarak ölmüştür. Aydın telgrafçıları hayatının 28 senesinde telgraf makinesinin başında geçiren emektar meslektaşlarının kabrine bir çelenk koymuşlardır.

Aydın'da yol işleri

AYDIN, (Milliyet) — Vilâyetimiz - zin bazı yollarında kullanılan taşların matlûp evsafına olmamasından bunları teklik için gelen Nafia müfettişi Emin B. tetkikat ve tahkikatı bitirerek dün İzmir'e dönmüştür. Emin Bey, Nafia dairesi le Aydın - Çiğne yolunun ilk kısmını yapan müteahhit arasında çıkan ihtilâfı da sulhan halletmiş ve müteahhit haklı bulunmuştur. Emin Beyin delâletile, mahkemeye giden bu ihtilâf ortadan kalkmış tr.

Köylüler dört şakiyi yakaladılar

NAZILLI, (Milliyet) — Nazillinin Örencik köyü sırtlarında dört silahlı gezdiğini gören köylüler, bir taraftan hükûmete, bir haber veriyorlar, bir taraftan da sopa ve baltalarla üzerlerine yürüyerek hepsini bağlıyor ve hükûmete teslim ediyorlar. Nazilliye getirilen bu şerhlerin üçü kaçmağa muvaffak olmuşlarsa da jandar malarımız tarafından şiddetle aranmaktadır. Yakında tutulacaklarına şüphe yoktur.

Yurtta eşkiya ve şerhlerin yavaşmalarına imkân olmadığını gösterir ne güzel bir misal.

Aydın'da ocak kongreleri

AYDIN, (Milliyet) — Vilâyetimizin her tarafında Fırkamız ocak kongrelerine devam edilmektedir. Ocak kongreleri kânunuevvelin on beşine kadar bitirilecek o tarhtan sonra nahiye kongreleri yapılacaktır

Zorbanın birisi

AYDIN, (Milliyet) — Bozdoğanın Kızılca köyünde feci bir cinayet olmuş, âdi ruhlı bir adam genç bir kadını ağır surette yaralamıştır. Vak'a nın tafsilâtı şudur.

Kızılca köyünde 18 yaşında Molla Ahmet oğlu Şükrü komşusu Mustafa'nın genç karısına tutgundur. Şükrü ötedenberi takip ettiği genç kadını evvelki gün evinde yalnız olarak sıkıştırmışsa da namuslu kadın Şükrünün teklifini reddetmiş ve bağırmağa başlamıştır. Bundan kızın Şükrü tabancasını çekerek kadına ateş etmiş ve sol memesi altından ağır surette yaralamıştır.

Yaralı Aydın memleket hastanesine getirilmiş, Şükrü de zabıtamızca yakalanara kadliye teslim edilmiştir.

Aydın muallimlerinin kudem zammı

AYDIN, (Milliyet) — Maarif vekâletince vilâyetimiz ilk mektep müfettişi ve muallimlerinden 49 zatın kudemlerine zam edilmiştir.

Seller iki insanı aldı

NAZILLI, (Milliyet) — Cumartesi gecesi yağın şiddetli yağmurlar kazamıza da canca, malca bir çok ziyati sebep olmuştur.

Nazilli 25 kilometre şimalinde elen gediginde Ahmedin çadırını seller başarak 25 yaşında karisile 9 aylık çocuğuda alıp götürmüştür. Kadının ce sedî Nazilli yanında bulunmuş, oçuğunki henüz bulunamamıştır. Seller çadırı bastırma'da Ahmet dağda koyunlarını otlatmakta imiş.

Çankırıda tasarruf haftasına hazırlık

ÇANKIRI, 30.A.A. — Milli iktisat ve tasarruf haftasının bu sene her yıldan daha mükemmel bir tarzda geçmesi için sık sık toplantılar yapılarak haftanın programı ve yapılacak işler hakkında terfât almaktadır. Şehrin muhtelif yerinde sergiler açılacaktır.

Aydın adliyesinde senelik teftiş

AYDIN, (Milliyet) — Adliye baş müfettişlerinden Talat Beyin reisliği altında 6 adliye müfettişi gelerek vilâyetimiz adliye dâirelerinin senelik teftişlerine başlamışlardır.

Aydın vilâyeti merkez icra dairesi kadrosuna 3 Olira maaş aslî bir icra memuru ilâve edilmiştir. Şimdiki memur mnavin olarak olacaktır.

Bunda nbaşka Cineye 15, Bozdoğan da 12 lira aslı maaşlı birer icra memuru konulmuştur. Aydın icra dairesinin işleri hakikatatan pek çok ve i-cinden çıkılmaz bir vaziyette idi. Bu ciheti nufettiş beylerde takdir ve tasdik etmişlerdir. Bu itibarla kadroya yapılan ilâve çok yerinde ve isabetlidir. Müfettiş beylerin Aydın icra dairesine b'ı muhasip ve lüzumu kadar kâtip de verilmesini adliye vekâletine yazacaklarını da haber aldım.

Azmak bataklığı kuruluyor

AYDIN, (Milliyet) — Aydın ovasında 30 bin dönüm arazisi su altında bırakan ve bundan başka 70 bin dönüm arazinin ekilmesine mani olan azmak bataklığının kurutma işine köylülerimiz davul ve zurnalarla bugün başladılar. Merasimde vali, firka, belediye ve halkevî reisleri de hazır bulundular

Hergün bir yazı

Kasaptan oduncuya kadar

Hava yüzünü ekşitince İstanbulda ne görür, ne iştirsiniz?

Hava, birdenbire soğudu. Artık lami cimi yok. Kışın eşiginden içeri adımımızı atmış sayılırız.

Ne kara, ne de yağmura benziyen hafif serpinçler başladı. Günün birinde, gözümüzü açacağız ki, her taraf bembeyaz....

Islak ve gamlı mevsime giren muhteşif ış sahipleri ve büyük küçük bir kaç esnafla görüşmenin, günün dedikodularından daha canlı bir anket mevzuu olabileceğini düşündüm.

İlk uğradığım, bir börekçi dükkânı oldu.

Be yaz önlüklü hamurkâr bir taraftan yağlı ensesini kaşıyarak, kurupogaca tepsinisi silmekle meşgulüdü:

— Kolay gele!.. Dedim.

Başını kaldırdı:

— Mersi!..

— Soğuklarla nasılsın?

Güldü:

— Böyle havalalar, bizim işimiz yarar. Keşki senenin on iki yılı kış olsa...

Bizim Bulgarca bir lâf vardır: Bir tekerlek simit, bir mangal dolusu kömür yerini tutar, derler. Kış gelince, bol bol yağlı börek, susamlı çörek yemeli ki, içerisi sağlam olsun!...

Kundura boyacılarından biri yağmurdan korunmak için fırının saçağı altında sığınmıştı.

Ona sordum:

— Eh.. Yağmurlar başladı, sizin işler de artar!..

Yüzünü buruşturdu:

— Nereden artacak bey... Kış geldi mi biz sırtüstü yatarız!.. Yerlerde bir karış çamur varken kim kundura boyar?

Yürüreyek Eminönüne geldim. Balıca pazarı meyhanelerinden sesler geliyordu:

— İzae lüferimiz pişkindir beyim...

— Envai mezelerle rakı şişesi 80 kuruş!..

— Yukarıda ayrı yerimiz var, buyurun!..

Çıgırktanlardan birine yaklaştım:

— Kış birden bastırdı. Meyhanecilerin yine işi... dedim.

Kırkbeşlik Miço güldü:

— Bızın için yaz da bir, kış ta.. Milet, sıcağın rahatsız olur, içer.. Soğuktan donar, içer!.. Sarfıyatımız, ne yaz, ne kış hiç değişmez.

Az ileride yaşlı bir müşteri, üzüm küresinin başında pazarlık ediyordu:

— 20 ye ver de alayım!..

Üzümcü, küfesinin üstünü örttü:

— Geçti zamanı!.. Efendi baba.. Yarım öbürğün bu Garaçavuşu aran da bulaman!..

Kasap, keyifli idi:

— Buzzzz... gibi yağlıya gell!.. Diye bağırdı.

Et aucağı gibi yaklaştım:

— Fiattiri kış geldi diye yükseltmeyin ha!..

Güldü:

— Millet et yemesini çoktan unuttu. Seksen kokmuş pastırma dururken yağlı eti kırk beşe, almağa nazlanıyor.. Bir de fiati yükseltsek kimse yüzüne bakmıyacak!

Balkırlar, bir yabancını telaşa düşürebilecek bir takım hareketlerle, avaz avaz bağırdılar:

— Yavru amma ne yavru!..

— Ağzını silme efendi... Tab-

laya yanaş ta malı gör!

— (35) e ibadullah... Otuz beşe, lüfer!..

— Kıvrılıyor be!.. Kıvrıdanıyor be!.. Canır be!..

Kış ağzı balık sarfiyatı çoğalır mı, azalır mı?

Böyle bir şeyi balıkçılara sormak cesaretini kendimde bulamadım. Herifler kızar da:

— Be adam!.. Sen de soracak başka şey bulamadın mı? Biz mişteri diye kıvranıp duruyoruz!.. Sen kalkmış bize kıştan, yazdan haber soruyorsun! Derlerse ne cevap bulurum?

Yürüdüm. Tavukçu dükkânında kursaklarından şişirilmiş hindi leri sıra sıra dizmişlerdi. Dükkân sahibinden fiat soracak oldum: İki liradan kapı açtı. Fırsatı kaçırmadım:

— Artık kış geldi ya... Yağlı hindinin tam zamanı!.. Tutturabildiğiniz fiati istersiniz?

Gevrek gevrek güldü. Bu gülüşün içinde her şey vardı.

Yağcı dükkânlarına uğrayım, dedim, sahipleri o kadar meşgul ki, müşteri olarak gelmiş olsam bile beni ayak üstünde yine epeyce bekleteceklerdi.

En son uğradığım yerin bir kömürücü dükkânı olacağını tahmin edersiniz. Haklısınız. Fakat Kömürçüğü yerinde bulamadım.

Nereye gitmiş? Diye soramadım da... Çünkü kömürçüler, böyle havalarda kaymaklı kadayıf yerler diye bir rivayet vardır.

— Tatlıcı dükkânında keyif çayıyor! Cevabını almaktan korktum.

M. SALAHATTİN

Tevfik Rüşti Bey Geldi

(Baş 1 inci sahifede)

det Kerim Beyin ziyaretini kabul etmiştir. Tevfik Rüşti Bey, buradan Cevdet Kerim Beyle birlikte Perapalas oteline giderek rahatsız bulunan Adliye Vekili Saraç oğlu Şükrü Beyi ziyareti etmiştir. Ve şehir dahilinde bazı ziyaretlerde bulunmuştur.

Tevfik Rüşti Bey bu akşam Ankara gidecektir.

Hariçye Vekili Belgratta yukarıda yazdığımız muahedelerden mada, Yugoslavyadaki Türk emvali hakkında tamim edilen itilâfnameyi de imza etmiştir. Bu itilâfname ile umumi harpten beri Türkiye ile Yugoslavya arasında muallak kalmış olan bir mesele daha halledilmiş oluyor.

Yugoslav hükümeti mütareke esnasında tablikine başladığı agrar kanunu mucibince bir çok araziyi küçük parçalar halinde köylüye tevzi etmiştir. Bu meyanda Türk tabaasına ait olan bazı arazi de köylülere tevzi edilmiş fakat bedelleri sahiplerine tevziye edilmemiştir. Yugoslavyada Türk tabaasına ait olup ta agrar kanunu haricinde kalan daha bazı arazi ve emlak varsa da, sahipleri, Yugoslavyaya gidemedikleri için buna tasarruf edemiyorlar ve gibebilöner de bunlar üzerindeki tasarruflarını isbat için müşkülâta tesadüf ediyorlardı.

Yeni itilâfname muallakta kalan bu meseleyi kâmilan hal ve tasfiye etmektedir. Verilen habere göre Yugoslavya hükümeti, Türk emvalinin istilâk bedellerine karşılık olarak Türkiye'ye 17 milyon dinar, yani bizim paramızla 476 bin Türk lirası vermeği taahhüt etmiştir. Türkiye hükümeti bu paranın alâkadarlar arasında tevziye nezaret edecektir. Bu itilâfnameden istifade edecek Türk tabaasının adedi 2500 kişiye balığ olmaktadır.

Yugoslavyadan ayrılırken BEİGRAD. 30 A.A. — Türkiye Hariçye Vekili Tevfik Rüşti Bey Yugoslavya topraklarından ayrılırken hariçye nazırı M. Yevtiç'e şu telgrafı göndermiştir:

— "Güzel ve misafirperver memleketinizden ayrılırken, güzel hükümet merkezinde hakkmda gösterilen ve unutulmaz bir hatırasını muhafaza edeceğim dostane ve samimi kabûlden dolayı derin minnettarlık hislerime gerek hasmetli Yugoslavya hükûmdarları, gerekse Yugoslavya milleti nezdinde tercüman olmanızı zatî ediletinizden ricaya iclisar ediyorum yüksek takdiratınm Başvekil Hazretlerine ibrâğımı sizden rica ederken, memleketlerim' münasebatında imzası çok mesut bir merhale ve aynı zamanda sulh davasının hakiki ve samimi bir yardım teşkil eden misakımızın tahakkukundaki kıymetli müzaheretinizden dolayı zatî ediletinize karşı ne kadar minnettar olduğumu bir kerre daha arz etmek isterim."

Russell Pş. ya raporlarını ya beyanatını tekzip etmelidir

(Baş 1 inci sahifede)

taşığı memleketin bu kenevir her yer de ekilebilir; fakat en geniş ekil ve istihlak merkezi Hindistandır. Cindir.. Acaba Hintten ve Çinden Misıra akan esrarın geçiş yolu İstanbul mudur. Bundan başka 2313 numaralı uyuşturucu maddelerin mürakabesi kanunile kenevirin ekiliği menolunmuştur.

Gelelim kokaine: Kokain Koka denilen bir yapraktan yapılır.. Bu yaprak ise yalnız cenubi Amerikada çıkar. Kokain ve morfin, eroin imal fabrikaları ise memleketimizde 931 niha-yetinde kapanmıştır.

Hâlen dünyada işleyen resmi müsadeli uyuşturucu maddeler fabrikalarının vaziyeti şudur: :

Memleket	Fabrika adedi
Almanya	8
Fransa	8
İngiltere	2
Çekoslovakya	1
Japonya	13
Amerika	6
Bulgaristan	4
	42

Şu halde bizde Koka yaprağı olmadıkça ve fabrika bulunmadıkça kokain nasıl yapılır ve nasıl çıkar?

Russel Paşa beyanatına devamlı demistir ki :

— (Milletler Cemiyeti) afyon komisyonunun himmetile orta Avrupa artık bu gibi zehirlerin gizli imalat ve ticaretinden kurtulmuştur. Tehlike şimdi İstanbulda gelmektedir. Hali-hazırda orada üç fabrika vardır ki, ikisi (üçüncüsünün istihlak miktarını henüz öğrenemedim) resmi istatistiklere nazaran (!) altı ayda vasatı altı ton eroin ihraç eder. Halbuki dünyamız eroin ihtiyacı ancak iki tondur. Senevi ihraç edilen bu 12 tondan başka bir çok ta gizli ihraçat yapılmakta olduğu muhakkaktır. Hamburgta, Marsilyada ve Hong-Kong'ta yakalanan külliye miktarı eroinin mevcudiyeti başka ne suretle izah olunabilir? Bütün bu yakalanan zehirlerin İstanbulda geldiği şüphesizdir. Eğer bu söylediğim iki üç fabrika yarın kapanırsa bir ay sonra Misırdaki beyaz zehirden eser kalmaz..

Bütün dünyanın malûmudur ve Rüssel Paşanın da meçhûl olmaması icap eder ki, Türkiye milletler cemiyetinin afyon kongresinde uyuşturucu maddelerin men'ine ve afyon istihsalını tahdidine itirakile beraber büyük bir mücadele açmıştır.

Türkiye bu mücadelede beynelmil vermiş olduğu sözden de ileri gitmiş-tir.

Şimdi Russel Paşanın tevehhüm ettiği üç fabrika ile gizli imalâthanelere cevap verelim.

Filvâki 927 senesinde Taksimde Davit Sakan biraderler imindeiki Japonlar ve 928 Kuzguncukta Meçherler iminde bir Fransız ve 930 senesinde Eyyüpte Etkin siminde birer fabrika mevcuttu.

Bunların kuruluşu sihihi mualeceler içindi. Fakat Türkiye hükümeti bunların kaçak olarak mal satmağa teşebbüs ettiklerini hissedince bilâteredditti ve âni bir emirle üçünü birden 931 senesinde bir daha açılmamak üzere set ve bent etmiştir.

Bunun Russel paşa da bilir. Hattâ 933 senesinde nesrettiği rapor külliyyatı meyanında Türkiye hükümetinin bu icraatından sitayişle bahsederek "bundan dolayı Başvekil İsmet Paşaya, sihihiye vekili Refik Bey'e teşekkürü bir videdan borcu telâkki ederim," demiştir.

[Not: Biz bu rapor dururken bu gazetedeki bevanatın Russel Paşaya atfedilmiş suni sözlerden olduğunu zanetmek istiyoruz. Acaba Russel Paşa ne diyor?]

Memleket Sandık

Almanya 4000

İsviçre 4000

Fransa 5000

İngiltere 1200

Amerika 5000

Japonya 11000

Çekoslovakya 5000

34500

Şu hesaba göre bu memleketler işledikleri bu afyon mamulâtını satmak için Türkiye'ye mi gönderiyorlar. Yoksa kilos beş bin dolar olan Meksikaya mı gönderiyorlar?

Halbuki Türkiye tıbbi ihtiyacılarında kullanmak için Permi olarak (bu permilî Cemiyeti Akvandan tasdiklidir) 100 kilo morfin, 100 kilo da eroin ithal eder. Bundan bir kilo fazla giremez! Bunun aksini Russel Paşa hangi vesikaya istinaden iddia edebilir?

Birde dünya afyon istihsalâtının vaziyetini görelim:

Memleket Sandık

Türkiye 5000

İran 3000

Yugoslavya 3000

Bulgaristan 1000

Hindistan 6000

Çin 20000

38000

Eroin afyondan yapıldığına göre; acaba bütün bu afyon memleketleri afyonlarını eroin imali için İstanbuldan mı gönderiyorlar?

Bundan başka sunu da işaret edelim ki: Türkiye afyon devlet inhisarı altındadır. Kanun mucibince stok mal olan beyanname vermiş olup bu ham mal 1934 senesi başına kadar ihraç helkna malikidir. Bu tariften sonra bütün ihraç hakkı da devlet inhisarına tabidir.

Şu olarak sunu sövlyelim ki: Russel Paşa, Türkiye'nin bu mücadeledeki muvaffakiyetini resmî İstanbul vilâyetine yazatı da çok olmuştur.

Bu muvaffakiyeti İstanbul vilâyetine tebriklerle yazan avni Russel Paşa, İstanbulda olduğunu iddia ettiği bu

İşte bu üç fabrika olmayınca bizde imalat ve ihracat nasıl olur? Şunu da kaydedelim ki, fabrikaları kapanmaların hepsi Bulgaristana giderek orada müsaadeli fabrikalar açmış bulunmaktadırlar.

Gizli imalâthanelere bakalım! Türkiye Hükümeti büyük muhafaza teşkilâtı ve bundan başka devletin bütün zabıta, ve resmi kuvvetleri ile bu işle çok ciddi mücadele etmektedir. Esasen miktarı bile mübalâga edilemeyecek derecede az olan kaçakçılık ve gizli imalatı tamamilen durdurulmuş ve bir sene içinde gizli altı — ki bunlar da ferdi ve küçük imâl yerleridir — küçük morfin beşkesi meydana çıkarılmış, faillerin hepsi, şiddetli maddelerle hüküm verilen ihstias mahkemelerine teslim olunarak süratle cezalar çarpmışlardır.

Ve sonra Russel Paşanın, uyuşturucu maddelerin beynelmil transit merkezi olan ve en geniş bir istihlak pazarı bulunan Misırdaki muvaffakiyetile Türkiye'nin bu isteki muvaffakiyeti rakamlarla ifade edildiği vakit neticenin verdiği mânâyı anlamak pek kolaydır.

Russel Paşanın raporuna nazaran Misırdaki uyuşturucu maddeler kaçakçılarının adedi ve milliyetleri şöyledir:

Milliyet	Adet
Yunanlı	85
İngiliz	38
İtalya	48
Fransız	28
Mısırlı	37
İranlı	1
Çinli	4
Romanyalı	5
Alman	3
Ermeni	2
Türk	9
Lehli	1
Filistinli	1
Avusturyalı	1

275

Bu suretle milliyetleri tasnif edilmiş ve kendi memleketlerine bağlı olmaları için gelen kaçakçılara acaba bütün bu kaçırıldıkları uyuşturucu maddeleri İstanbuldan mı alıyorlar?

Russel Paşa bize Misırdaki yakaladığı eroinlerden ne kadarının İstanbulda geldiğini söyleye bilir mi? Ve yakalanan eroinlerin geliş yerlerine nazaran birinci mevki neresi aldığını rakamlarla izah edebiliriz?

Bir nokta daha: Dünyanın eroin, morfin ve kodein olarak imâl ettiği fabrikaların vasatı miktarı şu şekildedir: :

Memleket Sandık

Almanya 4000

İsviçre 4000

Fransa 5000

İngiltere 1200

Amerika 5000

Japonya 11000

Çekoslovakya 5000

34500

Şu hesaba göre bu memleketler işledikleri bu afyon mamulâtını satmak için Türkiye'ye mi gönderiyorlar. Yoksa kilos beş bin dolar olan Meksikaya mı gönderiyorlar?

Halbuki Türkiye tıbbi ihtiyacılarında kullanmak için Permi olarak (bu permilî Cemiyeti Akvandan tasdiklidir) 100 kilo morfin, 100 kilo da eroin ithal eder. Bundan bir kilo fazla giremez! Bunun aksini Russel Paşa hangi vesikaya istinaden iddia edebilir?

Birde dünya afyon istihsalâtının vaziyetini görelim:

Memleket Sandık

Türkiye 5000

İran 3000

Yugoslavya 3000

Bulgaristan 1000

Hindistan 6000

Çin 20000

38000

Eroin afyondan yapıldığına göre; acaba bütün bu afyon memleketleri afyonlarını eroin imali için İstanbuldan mı gönderiyorlar?

Bundan başka sunu da işaret edelim ki: Türkiye afyon devlet inhisarı altındadır. Kanun mucibince stok mal olan beyanname vermiş olup bu ham mal 1934 senesi başına kadar ihraç helkna malikidir. Bu tariften sonra bütün ihraç hakkı da devlet inhisarına tabidir.

Şu olarak sunu sövlyelim ki: Russel Paşa, Türkiye'nin bu mücadeledeki muvaffakiyetini resmî İstanbul vilâyetine yazatı da çok olmuştur.

Bu muvaffakiyeti İstanbul vilâyetine tebriklerle yazan avni Russel Paşa, İstanbulda olduğunu iddia ettiği bu

Hayvan sergisi

(Baş 1 inci sahifede)

söylemiş, ezümle demmiştir ki:

Vali muavini Ali Rıza B. in nutka

"Beğir, sığır, koyun hayvanatının ıslah ve teklisi yolunda her vilâyette olduğu gibi İstanbulda da tertip olunan Ehlî hayvan sergisinin açılma resmini yaptığımız bu seneki sergi yedincisini teşkil eylemektedir. Yetiştiriciliği ileri götürme mahiyetinde olan işbu sergiye :

	senesinde	176
928	"	247
929	"	148
930	"	267
931	"	191
932	"	186

hayvan iştirak eylemi —. Ve 933 senesinde iştirak eden muhtelif raklardan hayvan mevcudu 164 e balığ olmuştur. Görülen cüz'i fark ise cenubi raklardan olan Kara sığırın talimatnamesi mucibince sergiye kayıt ve kabul edilmemesinden ileri gelmiştir. Gerek ıslah encümeni âlisi, gerekse Ziraat vekâleti tarafından her sene olduğu gibi bu sene de verilen 3500 lira mükâfatı nakdiyeyi zoo tekni nokta nazaran hayvan yetiştiriciliği hayvanata tev'zi cihetine gidilmiştir.

Yetiştiriciliği teşvik ve terqip mahiyetinde olan işbu sergimizde seneler tevâli ettikçe teçekküllâtı bedeniyeleri de ha muntazam ve kanlı daha saf hayvan görmek temennisinde bulunduğumuz arz ile 933 senesine ait ehlî hayvan sergisini bugün açmakla mübahi oluyoruz."

Kazananlar

Bilâhara sergi açılmış ve davetiler tarafından gelmiştir. Baytar müdürü Ethem Bey, Vali muavini Ali Rıza B. Şükrü Naili Paşa ve şehir meclisi azaları sergideki hayvanlar hakkında ayrı ayrı izahat vermiş ve sergi davetiler tarafından takdir edilmiştir.

Sergiyi 164 hayvan kaydedilmiştir. Bunlardan 2 ayır, 19 kısırd, 3 katır yavrulu kısırak, 46 tay, 8 merkep 1 katır 5 boğa, 16 inek, 1 dana, 22 keçi, 41 koyun vardır.

Ayırıldan birincilik mükâfatı Bırhan Beyin, ikincilik mükâfatı Sırrı eyin ayırları kazanmıştır.

Kısırdaklardan: Birincilik mükâfatı Ali Haydar Beyin, ikinciliği binbaşı Sami ve Şevket Beylerin kısırdakları kazanmıştır.

Taylardan: Hâmit Ali Beyin, Ahmet Fikret Beylerin tayları birinciliği, Fahrettin Paşa Yüzbaşı Hüsnü, Suphi, Yüzbaşı Ali, Şerafettin, Hasan Beylerin tayları da ikincilik kazanmışlardır.

Boğalar: Birincilik mükâfatı alan boğa yoktur. Kemal Raşit Beyin boğasına ikincilik mükâfatı verilmiştir.

Katır yavrulu kısıraklar: Salih oğlu Emin, Bekir Abtülkerim Efendilerin yavrulu kısırakları birinciliği, Abtülkerim Efendinin iki kısırağı İsmail Suphi, Halil Efendilerin kısırakları ikincilik mükâfatı kazanmışlardır.

Koç ve koyun: Birincilik mükâfatı alan hayvan sahibi yoktur. Eyüp pehlivan, İsmail Aziz, Kadri kâhya, Ali Osman oğlu Ali Efendilerin koyun ve koçları ikincilik gelmişlerdir.

İnekler: Birincilik mükâfatı alan hayvan sahibi yoktur. İzzet, Remzi Ali Efendilerin inekleri ikincilik mükâfatı kazanmışlardır.

Hayvan sahiplerine 3500 lira mükâfatı nakdiye verilecektir.

Ayırıldan 1 birinci, 1 ikinci, kısıraklardan 1 birinci, 2 ikinci, 5 dördüncü, katır yavrulu kısıraklardan 2 birinci, 1 ikinci, taylardan 2 birinci, 6 ikinci, 6 üçüncü, 9 dördüncü, merkep 2 ikinci, 3 üçüncü, katır 2 ikinci, boğa, 1 ikinci, 4 üçüncü, inek 2 ikinci, 4 üçüncü, dana bir dördüncü koç ve koyun 5 ikinci, 4 üçüncü, 7 dördüncü olarak kaydolunan hayvanların sahiplerine mükâfat verilecektir.

Sergi Cumartesi akşamına kadar açık kalacaktır. Cumartesi günü hayvan sahiplerine mükâfatlar tevzi edilecektir.

Binaenaleyh: Russel Paşa ya raporlarını benimsiyor ve yahut kendisi ne atfedilen mülâkat uydurmadı. Her halde menfi ve müspet, bunu Russel Paşadan beklemek, kendisi de taktir eder ki, hakkımızdır.

fabrikaları biliyorsa neden bunu da yazmamış? Ve bu afeti söndürmek istememiş?

Halbuki İstanbul vilâyeti İskenderiye gümrüklerinde İstanbuldan gönderilmiş uyuşturucu maddeleri kendisine haber vermiştir.

Binaenaleyh: Russel Paşa ya raporlarını benimsiyor ve yahut kendisi ne atfedilen mülâkat uydurmadı. Her halde menfi ve müspet, bunu Russel Paşadan beklemek, kendisi de taktir eder ki, hakkımızdır.

Maalesef hiç sigaram yok.

— Sigara içmez misiniz?

İSTANBUL VE TRAKYA ŞEKER FABRİKALARI

Türk Anonim Şirketinden:

Fabrika mızda çıkarılmağa başlanan yeni sene mahsulü toz ve kesme şekerler 29 Temmuz tarihinden itibaren bin kilodan az olmamak üzere her isteyene satılmaktadır. Fiatlarımız eskisi gibidir. Yani İstanbul'da Sirkeci istasyonunda veya depolarımızda araba veya kayıkta teslim

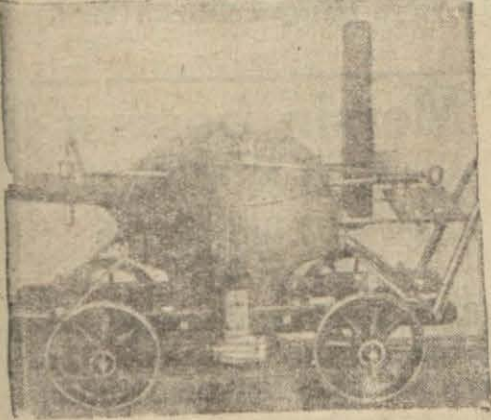
Çuvalda Kristal Toz Şekerin Kilosu 36,75 Sandıkta Küp Şekerin Kilosu 39,50 Kuruştur.

Ancak en az beş vagon şekeri birden alanlara vagon başına beş lira indirilir. İstanbul haricindeki yerlerden yapılacak sipariş bedelin yüzde yirmisi peşin ve üst tarafı hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere derhal gönderilir. Depodan itibaren bütün masraflar ve mes'uliyet müşteriye aittir. Gönderilecek mal şirket tarafından müşteri hesabına sigorta ettirilir. Sipariş bedelinin tamamını gönderenler için sigorta ihtiyarı olduğu gibi en az beş vagon sipariş ederek bedelinin tamamını peşin ödeyenler vagon başına beş lira tenzilatından istifade ederler.

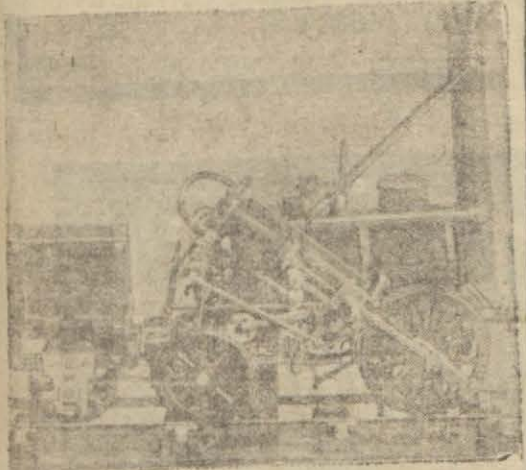
Adres : İstanbul'da Bahçekapıda Dördüncü Vakıf Han. No. 40-30. Telgraf adresi : İstanbul, Şeker Telefon No. 24470 8073

ÇOCUK

İlk lokomotifler

1680 de Isaac Newton'un teklif ettiği ve şimdi Newyork müzesinde bulunan makine

1829 da Stephenson'un yaptığı lokomotif

1680 senesinde büyük İngiliz âlimi Isaac Newton ilk lokomotifle esas olmak üzere bir teklifte bulunmuştu. Demişti ki:

— Kaynayan tencerenin kapağını oynatan buhardan istifade edilim.

Teklifi dört tekerlek üzerine oturtulmuş bir tencereden ibaretti. Kabul edersiniz ki bunun bir oyuncaktan farkı yoktu. Pratik bir kıymeti olamazdı. Fakat ortaya konulan prensip bugünkü lokomotifleri meydana getiren prensiptir.

İlk ciddi tecrübe on sekizinci asrın ikinci eli senesi içinde yapılmıştır. Filhakika 1769 senesinde Nicolas - Cugnot isminde bir Fransız mühendisi buharlı bir araba yaptı ve bu arabanın o zamanın Harbiye Nazırı huzurunda yapılan tecrübesi muvaffakiyetle neticelendi.

Diğer tarafta Amerikada Olivier Evans isminde başka bir mühendis bu işle uğraşıyordu. Bu mühendis nakliyat işinin büyük bir inkılap geçireceğine kanandı. Diyordu ki:

— Güreceksiniz bir gün, bu yaptığım makineler biraz mükemmel bir şekil verirsek, bir şehirden öbür şehre kuş gibi uçacağız.

Evans bir çok makineler yaptı. Fakat istediği mükemmel şekli veremedi 1819 da öldü. Bu sırada İngiliz mühendisleri de mesele ile ciddi surette meşgul oluyorlardı. Hatta bunlardan biri dişli ray kullanmak fikrini ortaya attı.

Nihayet 1814 te Stephenson İngilterede Stochton ile Dartington kasabaları arasında ilk katırı işletme muvaffak oldu.

Halbuki bugün her memlekette lokomotifler mütemadiyen yolcu taşımakta, hattâ dünyanın bir ucundan öbür ucuna kadar gitmektedirler. Arkasına takılacak katırı saatten 130 kilometre süratle alıp götürerek 118 ton ağırlığında her türlü modern icapları havi lokomotifler yapılmıştır.

Bir muallimin tenkidi

Bir gazetede ve çocuklara ayrılan kısmında: "Suale göre cevap" başlığı altında yazılan bir fıkraya tesadüf ettim. Bu fıkradır:

Birinci sınıf muallimesi, talebesine rüzgârlar hakkında malûmat veriyordu. Şimal rüzgârını, cenup rüzgârını hep anlattı, nihayet çocuklara döndü:

— Ben bu sabah otobüsün yuracı katında oturdum. Birisi benim yanaklarımı öptü, kimdi, bili-

İstanbul Barosu Reisliğinden:

Baro heyeti umumiyesi ruznamode muharrer hususatin müzakeresi için 7 Birincikanun 1933 tarihine müsadif Perşembe günü saat 14,30 da âdiyen içtima edeceğinden Rûfekanın yevm ve saati mezkûrda Baroyu teşrifleri rica olunur.

Baro Reisi: HALİL HİLMİ

RUZNAME : 1 — İdari raporun kiraati. 2 — 934 bütçesinin teklif ve kabulü. 3 — Türkiye Avukatlar Birliği teşkili için 5 İkincikanun 934 tarihinde İzmirde aktedilecek kongreye bir murahhas izamı hakkında İzmir Barosundan gelen tahrirat hakkında rûfekanın mütalâalarının alınması.

3 üncü KOLORDU İLANLARI

Catalca Müstahkem Mevki krt'aları ihtiyacı için açık münakasa ile 16,000 kilo nohut satın alınacaktır. İhalesi 6-12-933 çarşamba günü saat 15,30 dadr. Taliplerin nümune ve şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için de teminatlarıyla tayin edilen gün ve saatte Fındıklıda Üçüncü Kol Ordu Satın alma komisyonuna müracaatları. (493) (6301) 9058

K. O. ve I. F. krt'aları ihtiyacı için açık münakasa ile 46,000 kilo nohut satın alınacaktır. İhalesi 6-12-933 çarşamba günü saat 15 tedir. Taliplerin şartnameyi ve nümuneyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için de o gün ve vaktinden evvel teminat

niz bakalmı...

Çocuklar hep bir ağızdan:

— Biletçi.. Dediler...

Bu parçayı o kadar garip buldu mki, tarif edemem. Evvelâ bu yazı ciddi bir fikirle yazılmayıp "mizah" olsun diye yazıldı ise, hiç kimse buna gülmez "ağlar". Sonra çocuk sayfasına böyle bir şey yazmak asla doğru olmaz. Eğer ciddi bir düşünce ile yazıldı ise, bir kaç noktadan "muhtacı tenkit" tir.

1 — Hanım muallimlere "muallime" demek doğru değildir. Muallim hanım demek lâzımdır.

2 — Birinci sınıf talebesine şimal ve cenup rüzgârları anlatılmaz.

3 — Otobüsün yukarı katı olmaz, (otobüsler iki katlı mı?)

4 — Eğer muallim hanım rüzgârı kastetmek istiyorsa, öpmek yerine okşamak tabirini kullanması icap etmez mi idi?

5 — Sonra çocuklar, bilhassa birinci sınıf çocuğu böyle manalî söz söyleyemez.

Hülâsa ben, bu gazetenin kaleme aldığı bu yazıyı, hem muallimlerin haysiyetini rencide eder, hem de çocukların ahlâkı üzerinde tesir yapar zannederek tenkit ettim.

A. Hisari Muallimi

Hanif NURI

Yeni neşriyat

Fikir hareketleri

Hüseyin Cahit Bey tarafından neşredilmekte olan Fikir hareketleri mecmuasının 6 ncı cüshası neşredilmiştir. Hüseyin Cahit Beyin ve bir çok garp mütefekkirlerinin makaleleri vardır. Tavsiye ederiz.

Varlık

Varlığın (10) cü nüshası da çıktı. Nahit Sırrı Beyin Üniversitenin açılması münasebetile yazdığı bir münabaha ile Yaşar Nabi Beyin günün meselelerine ait bir tahlili, Cevdet Kudret, Ağa oğlu Samet Beylerin makaleleri, Ömer Bedrettin, Yaşar Nabi, Behcet Kemal, Beylerin şiirleri vardır. Edebiyat ve Sanat mecmuasını tavsiye ederiz.

İstanbul Mr. Kumandanlığı Satınalma kom. ilanları

Harbiye mektebi hayvanatının ihtiyacı için 21000 kilo Çavdar sapı 2-12-933 cumartesi günü saat 14 te aleni münakasa ile satın alınacaktır. Şartnamesini göreceklarin her gün ve münakasaya iştirak edeceklerin belli saatinde Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonunda hazır bulunmaları. (520) (6162) 9050

Harbiye ve merbutu mekteplerin sabun ihtiyacı olan 1500 kilo sabun pazarlıkta satın alınacaktır. Pazarlığı 2-12-933 cumartesi günü saat 16,30 da yapılacaktır. Taliplerin belli saatinde Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonunda hazır bulunmaları. (630) (6618) 9109

Harbiye mektebi talebeleri ihtiyacı için börek tepsisi pazarlıkta mubayaa edilecektir. Pazarlığı 2-12-933 cumartesi günü saat 14,30 da yapılacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek için her gün belli saatinde komisyonunda hazır bulunmaları. (629) (6619) 9110

Merkez Kumandanlığına merbut krt'at ve müessesat ihtiyacı için 30,000 kilo yeşil mercimek 23-12-933 cumartesi günü saat 15,30 da aleni münakasa ile satın alınacaktır. Şartnamesini göreceklarin her gün ve münakasaya gireceklerin belli saatinde Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonunda hazır bulunmaları. (635) (6633)

Sirkecede Sarachane anbarında 3 No. lu teftiş komisyonunun 2686 evrak sandığına Tophaneye naklinin pazarlığında verilen fiat pahalı görüldüğünden 3-12-933 pazarlığı tekrar yapılacaktır. Nakline talih olanların belli saatinde Merkez Kumandanlığı Satınalma komisyonunda hazır bulunmaları. (636) (6635)

ariyle Fındıklıda Üçüncü Kol Ordu Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (494) (6302) 9059

Catalca Müstahkem Mevki krt'aları ihtiyacı için açık münakasa ile 18,000 kilo kuru fasulye satın alınacaktır. İhalesi 6-12-933 Çarşamba günü saat 14,30 dadr. Taliplerin nümune ve şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için de o gün ve vaktinden evvel teminatlarla Üçüncü Kol Ordu Satınalma Komisyonuna müracaatları. (495) (6303) 9060

K. O. ve I. F. krt'aları ihtiyacı için 113,000 kilo kuru fasulye kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 6-12-933 çarşamba günü saat 14 tedir. Taliplerin nümune ve şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için de o gün ve vaktinden evvel teklif ve teminat mektupları ile Fındıklıda Üçüncü Kol Ordu Satınalma Komisyonuna müracaatları. (496) (6304) 9061

Çorlu Askeri Satınalma Komisyonundan :

Çorludaki krt'at ihtiyacı için 5,000 kilo ve Tekirdağında ki krt'at için 7,000 kilo Zeytin yağı açık münakasa ile alınacaktır. İhalesi 23-12-933 cumartesi günü saat 14 tedir. Taliplerin şartnameyi görmek ve ya almak için her gün ve münakasaya iştirak için de o gün ve vaktinden evvel Çorluda Askeri Satınalma Komisyonuna müracaatları. (3398) (6419) 9080

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından:

Geliri tamamen Ergani Demir yolunun inşasına tahsis olunan ikramiyeli % 5 faizli 1933 istikrazının 4.000.000 -- liralık ikinci kısmını teşkil eden (B) tertibi tahvillerinin kayıt muamelesi ne 9 Kânunuevvel 1933 de başlanacak 11 Kânunusani 1934 de nihayet verilecektir.

Bu istikrazın A. tertibi haklarınınin, (B) tertibinden aynı numaraları alabilmek için, 9 Kânunuevvel 1933 tarihinden 13 Kânunuevvel 1933 akşamına kadar evvelce (A) tertibi tahvillerini hangi bankalardan almışlar ise yine o bankalara müracaat etmeleri lâzımdır.

14 Kânunuevvel 1933 tarihinden 11 Kânunusani 1934 tarihine kadar olan müddet zarfındaki satışlar umuma tahsis olunmuştur.

Beheri yirmi lira itibari kıymetteki (B) tertibi tahvillerin on dokuz lira fii ihracına müterakim kupon olarak yetmiş kuruş zam olunmuştur. Bu suretle yeni tertip tahviller ondokuz lira yetmiş kuruş üzerinden satılacaktır.

Bu tertibe iştirak edilebilmesi, beheri yirmi liralık tahvil için berveçhi peşin 19,70 lira verilmesine ve mukabilinde Maliye Vekili ile Cumhuriyet Merkez Bankasının selâhiyettar imzalarını taşıyan muvakkat makbuzun alınmasına mütevakıftır.

Kayıt muameleleri bankamız dahi dahil olduğu halde Emlâk ve Eytam, İş Osmanlı, Sümer, Ziraat Bankalarının Türkiye'de ki bilumum şubelerile İstanbul ve İzmirdeki diğer bankalar tarafından yapılacaktır.

Emlâk ve Eytam, İş, Osmanlı, Sümer, Ziraat Bankaları şubeleri beher tahvil için (5) lirası peşin alınmak mütebakisi üç ay ve üç taksitte tahsil olunmak üzere taksitli satış teşhilatı gösereceklerdir. (6626)

VAPURCULUK

TURK ANONİM ŞİRKETİ
İSTANBUL ACENTALİĞİ
Liman Han, Te'efon: 22925

KARABİGA YOLU
SAADET vapuru 2 Birinci Kânun cumartesi günü saat 18 de Tophane rıhtımından kalkacak. Gidişte: Tekirdağ, Marmara, Erdek, Karabiga. Dönüşte: Mürefte, Tekirdağ uğrayacaktır.

BARTIN YOLU
BARTIN vapuru 2 Birinci Kânun cumartesi günü saat 18 de Galata rıhtımından kalkacak. Gidiş ve dönüşte Ereğli, Zonguldak, Bartın, Amasraya uğrayacaktır.

KARADENİZ YOLU
SADIKZADE vapuru 3 Birinci Kânun Pazar günü saat 18 de Galata rıhtımından kalkarak gidişte: Zonguldak, Inebolu, Ayancık, Samsun, Unye, Ordu, Gireson, Tireholu, Görele, Trabzon, Rize. Dönüşte bunlara ilâveten Ofa uğrayacaktır.

Nafia Vekâletinden:

"200,000" kayın yol ve "3020" adet kayın makas traversi kapalı zarf usulüyle münakasaya konulmuştur.

Bu traverslerden "100,000" kayın yol ve "1560" makas traversinin münakasası 10 - 12 - 933 tarihine müsadif Pazar günü saat 15 te "100,000" kayın yol ve "1560" makas traversinin münakasası da 13 - 12 - 933 tarihine müsadif Çarşamba günü saat 15 te Nafia Vekâleti Müsteşarlık makamında icra edilecektir.

Taliplerin cari seneye mahsus Ticaret Odası vesikası ve teminatı muvakkateleriyle birlikte aynı gün ve saatlerde komisyon müracaat etmeleri lâzımdır.

Talipler bu husustaki şartnameleri beşer lira mukabilinde Ankarada Nafia Vekâleti Levazım Dairesinden, İstanbulda Haydarpaşada Liman İşleri Müdürlüğünden tedarik edebilirler. (6502) 9036

Banka Komerçiyale İtalyana

Sermayesi: 700,000,000 (İhtiyat akçesi : 580,000,000 Liret)

Travellers (Seyyahin çekleri) satar

Liret, Frank, İngiliz lirası veya Doları Frank olarak satılan bu çekler sayesinde nereye gitseniz paranızı kemali emniyetle taşırsınız ve her zaman isterseniz dünyanın her tarafında, şehirde otellerde vapurlarda, trenlerde bu çekleri en küçük tediye için nakit makamında kolaylıkla istimal edebilirsiniz. Travellers çekleri hakiki sahibinden başka kimsenin kullanamayacağı bir şekilde tertip ve ihtas edilmiştir. (5999)

9011

ASİPİN KENAN

Tabletleri: Paris, İzmir, Bari sergilerinde birinci derece diploma ve altın madalya kazandı. Grip, nezle, soğuk algınlığı, baş ve diş ağrıları gibi hastalıkların en güzel ve kat'i ilâcıdır. İsmine dikkat buyurulması. (10358) 8326

Emlâk ve Eytam, İş, Sümer, Osmanlı ve Ziraat Bankalarından:

Geliri tamamen Ergani Demiryolunun inşasına tahsis olunan ikramiyeli % 5 faizli 1933 istikrazının 4.000.000.— liralık ikinci kısmını teşkil eden (B) tertibi tahvillerinin kayıt muamelelerine 9 Kânunuevvel 1933 de başlanacak 11 Kânunusani 1934 de ni hayet verilecektir. Bu istikrazın (A) tertibi hamillerinin, sahibi bulundukları tahvillerin (B) tertibine, istikrazlarını temin edebilmek üzere 9 Kânunuevvel 13 Kânunuevvel akşamına kadarki ilk beş gün bu kabil istikraz ta leplerine tahsis edilmiştir. Bu müddet zarfında (A) tertibi hamilleri tahvillerini ev velce aldıkları Bankalara ibraz ile aynı numara lı tahvilin (B) tertibi tahvillerini talep edebileceklerdir. 14 Kânunuevvel 1933 tarihinden itibaren satışlar umuma serbesçe yapılacaktır. Beheri 20 lira itibari kıymetteki (B) tertibi tahvillerin fii ihracı (A) tertibi kayıt muamelesi ile (B) tertibi kayıt tarihi arasındaki müddetin faizi nazarı itibara alınarak 19,70 lira olarak tesbit edilmiştir. Yeni tahviller 19,70 liranın def'aten ve peşinen tediye şartı ile satılır. Ancak halkımızın bu istikraza istikrazlarını temin edebilmek üzere Bankalar aşağıdaki şartlar dairesinde teshilat göstermeğe amadedirler. 1.— Peşinen beş lira tediye edilmek şartı ile kayda istikraz olunabilecektir. 2.— Tahvil bedellerinin bakiyesini teşkil eden on beş lira üç ay ve üç taksitte tahsil olunacaktır. Bu suretle tahvillere fii ihracına nazaran otuz kurus fazla tediye edilmiş bulunacaktır, ki bu da Bankaların bu muameleden dolayı alacakları faizi teşkil edecektir. (6623)

Istanbul Ziraat Bankasından:

Sıra No.	Semti	Mahallesi	Sokağı	Cinsi	Hissesi	Emlâk No.sı	Hisseye göre muhammen kıymeti
747	Istanbul Eminönü	Şeyh Mehmet Geylani	Balıkpazarı	Kâğır mağaza üstü oda	1170/57600	5	405 T. L.
698	Kadıköy	Cafer ağa	Mura diye	Kâğır hane	1/2	5	3500 "
686	Feriköy	Meşrutiyet	Desbot	Arsa arşını 286	Tamamı	23 Mükerrer	1144 "
844	Bebek	Bebek	Bakkal	Ahşap hane	2/7	32	200 "
845	Ayvasaray	Abdülvedut	Abdülvedut	Kâğır iki dükkân ve üstü odalar	1/2	125-127	1210 "
846	Yedikule	Emine hatun	Bucak bağı	Ahşap hane	1/2	26	350 "
847	Istanbul Eminönü	Ahi çelebi	Yemiş iskelesi	Kâğır mağaza üstü iki kat odalar	168/4200	22	336 "
744	Boğaziçi	Büyükdere	Bayır eski, Mektep yeni	Arsa arşını 390	Tamamı	2	800 "
750	Büyükdere	Cami	Kuşadiye	Ahşap hane	1/3	9	610 "
760	Arnavutköy	Arnavutköy	Dere	"	1/3	54	167 "
769	Büyükdere	Maçen	Şa'cı	Ahşap iki hane ve bahçe	Tamamı	7-9	3500 "
770	"	Karanfil	Refetp şı	Ahşap iki hane ve fırın ve bahçe	24/768	51-53	301 "
772	Yeniköy	Panaya	Birinci sokak	Ahşap hane	1/3	36	267 "
773	"	"	İstafanos	Arsa	7/8	4 eski	100 "
774	Arnavutköy	Arnavutköy	Yeni mahalle	Ahşap hane	1/4	81	113 "

Yüzde yedi buçuk pey akçelerle ihale bedelleri nakden veya gayrimübabil bonosile ödenmek üzere yukarıda evsafı yazılı gayrimenkullerden 747 - 698 - 686 - 844 - 845 - 846 - 847 sıra No.lıları yeniden, değerleri temdiden açık arttırma suretile satışa çıkarılmıştır. Kat'î ihaleleri 14/12/933 perşembe günü saat 15 tedir. Müzayedeye istikraz edeceklerin yevmi mezkûrda saat on dört buçuğa kadar pey akçelerini yatırmaları lâzımdır. Senei haliye vergisile belediye resimleri müşteriye aittir. Şartname Bankamız kapısına asılmıştır. [6622]

Gedikpaşada Jandarma Satılma Komisyonundan:

Jandarma kıt'atı için 5500 adet bel kayışı 3000 adet omuz kayışı 4000 adet kütük 5500 adet süngülük kapalı azırlı usulile satın alacak ve kapalı zarf münakasası 16 Kânunuevvel 933 Pazar günü saat on beşte yapılacaktır. Talipler münakasaya istikraz etmek üzere mezkûr günün muayyen saatinde ve şerait ve evsafı öğrenmek için de istedikleri vakit komisyonumuza müracaatları.

İlk teminat miktarı bin iki yüz seksen dört lira yetmiş beş kuruştur. (6403) 9073

İSTANBUL BELEDİYESİ İLANLARI

Beyoğlu Temizlik işlerin e ait (1) katır 6-12-933 çarşamba günü saat 10 da Fatih At pazarında müzayedeye ile satılacaktır. Almak isteyenlerin o gün orada bulunacak memura müracaatları. (6636)

Marmara Üssübahri Kumandanlığı Satılma Komisyonundan:

20.000 Kilo Zeytin Aleni münakasa 18 Kânunuevvel 933 saat 10 da 10.000 Kilo Zeytin yağı Aleni münakasa 18 Kânunuevvel 933 saat 14 te.

Deniz Efradına lüzumu olan yukarıda adları yazılı arzaların münakasaları sıralarında yazılı tarih ve saatlerde İzmit te kumandanlık satılma komisyonunda yapılacaktır. Şartnameler komisyon dan ve İstanbul da bulunan Deniz Levazım Satılma komisyonundan alınabilir. İsteklilerin yüzde 7,5 nisbetindeki teminatı muvakkate ile komisyon a müracaatları ilân olunur. (6511) 085

Halis şekerden mamul TAHAN HELVASI

Türkiyenin yegâne mamulâtı olup ecanibi gipta ettiren tahan helvası son zamanlarda eski nefasetini kaybetmiştir. Bunu nazarı itibara alan bakkalbaş Tevfik Efendi oğlu İsmail Bey elli senelik bir helvacı ustasının nezareti altında kârî kadim tahan helvası imaline başladığını muhterem halkımıza tebliğ eder ve ehli zevkin teşriflerini diler. İstanbul Balıkpazarı No. 34 (10442)

Kubilây abidesi Taş kısmının inşaatına ait Münakasa ilânı: İzmir C. H. F. Vilâyet idare hey'etinden:

1 — Bedeli keşfi "12348, lira "71" kuruştan ibaret olan Menemende yaptırılacak olan Kubilây âbidesinin taş kısmının inşaatı ihale tarihinden itibaren "90" iş günü zarfında ikmal edilmek üzere kapalı zarf usulile 4/Kânunuevvel/933 pazartesi gününden itibaren "15" gün müddetle münakasaya konulmuştur.

2 — Münakasaya iktidarı fennî ve itibari mâlilerini isbat edenler kabul olunur.

3 — Münakasaya istikraz etmek isteyenler bedeli keşfin yüzde yedi buçukunu buldukları yerin C. H. Fırkası veznesine teslim ettiklerine dair makbuz senedini veya millî bankalardan birinin teminat mektubunu ibraz etmeleri lâzımdır.

4 — Ticaret odasına kayıtlı olduklarına ve itibari mâlilerine ait vesika göstermeleri icabeder.

Bu dört şartı tamamen haiz olmyanların münakasaya istikrazları kabul olunamayacağından teklif zarfları açılmıyarak kendilerine iade olunacaktır. Talipler ihzar edecekleri kapalı zarfı 18 Birincikânun 933 pazartesi günü saat 16 ya kadar İzmir'de C. H. Fırkası Vilâyet İdare hey'etine tevdi etmiş bulunacaklardır.

İhaleyi İzmir C. H. Fırkası Vilâyet İdare hey'eti yapacaktır.

Evrakı keşfiye ve projeyi görmek ve daha ziyade malumat almak isteyenler her gün Ankarada C. H. Fırkası Merkezindeki Kubilây abide komisyonuna veya İzmirde C. H. Fırkası Vilâyet İdare hey'etine ve Menemende C. H. Fırkası kaza idare hey'etile Abide inşaat komisyonuna müracaat edebilirler. (6639)

Gümrük Muhafaza Umum Kumandanlığı İstanbul Satılma Komisyonundan:

1 — Satılacak (670) adet yün battaniye kapalı zarf la ve (900) metre yazlık kumaş aleni münakasaya konulmuştur.

2 — Münakasa şartları kâğıtlarının tasdikli suretleri Gümrük Muhafaza Umum Kumandanlığı İstanbul Satılma Komisyonundan alınacaktır.

3 — Münakasa 7-12-933 tarihine rastlayan Perşembe günü Yün battaniye için saat 14 te Yazlık kumaş için saat 10 da ayrı ayrı yapılacaktır.

4 — Münakasaya girecekler battaniye için yüzde 7,5 iğreti güvenmelerile birlikte teklif mektuplarını belli saatten evvel komisyon a vereceklerdir. Yazlık Elbise için de yüzde 7,5 iğreti güvenmelerile belli saatte Komisyon a gelmeleri.

5 — Örnek her gün komisyon da görülebilir. (6242) 9030

Yarın cumartesi günü saat 18 de FRANSIZ TIYATROSUNDA meşhur italyan virtüozları CARLO ZECCI (Piyano) ve NERIO BRUNELLI'nin (Viyolonsel) veda konseri.

Dr. Nuri Fehmi

Göz Hekimi

Çağaloğlu Süreyya Bey apart. saat 2-6ya kadar. Tel-fon 23212

9005

İstanbul 2 inci iflâs Memurluğundan:

Müflis antikacı Hayim efendinin yüzde yetmiş beşini bulmadığından satılmayan mallar yarınki 1-12-933 cuma günü saat 9 buçuktan itibaren yapılacak satışta ikinci arttırmaları yapılabileceği ilân olunur. (10541)

Dr. A. KUTİEL

Karaköy, Topçular caddesi No. 33 (10527) 9021

Denizyolları

İŞLETMESİ

Acenteleri : Karaköy Köprübaşı Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han Tel. 22740

İmroz postası

UĞUR

vapuru 1 Birincikânun

CUMA

15 te İdare rihimından kalkacaktır. (6592) 8950

Karadeniz postası

ANKARA

vapuru 2 Birincikânun

CUMARTESİ

18 de Galata rihimından kalkacak gidişte İnebolu, Sinop, Samsun, Gireson, Trabzon, Rize, Hopa'ya dönüşte bunlara ilâveten Pazar, Sürmene, Fatsa, Ünye'ye uğrayacaktır. (6596) 9047

Mersin postası

KONYA

vapuru 3 Birincikânun

PAZAR

10 da Sirkeci rihimından kalkacak gidişte Çanakkale, İzmir, Küllük, Bodrum, Rodos, Marmaris, Dalyan, Fethiye, Kalkan, Kaş, Finike, Antalya, Alanya, Mersin'e dönüşte bunlara ilâveten Taşucu, Anamur, Kuşadası, Gelibolu'ya uğrayacaktır. (6621) 8987

Eskişehir Belediye Riyasetinden:

1 — Eskişehir tahminen kırk kilo metre mesafede ve yukarı kalabak köyü civarında "Kaplanpınar" namı menba suyunun Eskişehir kazar isalesi güzergâh proje ve teferruatı ile şehir dahilinde yapılacak tevzi şebeke ve keşfinin tanzimi kapalı zarf usulile münakasaya vaz edilmiştir.

2 — Bedeli muhammen keşif (4000) liradır.

3 — Münakasa 19-11-933 tarihinden 10-12-933 tarihi ne kadar yirmi gündür.

4 — Talipler münakasa talimatnamesi mucibince ve beş lira mukabilinde alacakları şartnamenin zirini imza suretiyle yevmi ihale olan 10-12-933 tarihine müsadif Pazar günü saat on beşten evvel tekliflerini Belediyede toplanacak Belediye Encümenine tevdi edeceklerdir.

5 — Daha fazla izahat için makamı riyasete müracaatları ilân olunur. (6572) 9043

İstanbul Mintakası Sanayi Müdürlüğünden:

Depozito suretile veya kat'î şekilde tediye edilen ve teşviki Sanayi kanununa Müzeyyel 2261 sayılı kanunun muvakkat maddesinde yazılı üç aylık müddet zarfında muamelesi ikmal edilmeyerek Gümrük ve muamele vergisi muafiyetinden istifade edemeyen eşyaya ait Gümrük resmile muamele vergisi yekûnlarının tesbiti lâzım geldiğinden alâkadar müesseselerin acilen müracaatları ilân olunur. (6602) 9048